

Tilladelse efter lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.
§ 16 b, stk. 1

Fortsat anvendelse af staldanlæg til søer og smågrise, opsætning af klimacontainer samt etablering af fortank til afhentning af gylle
Reersnæs Kirkevej 346, 4941 Bandholm

*Ansøgning nr. 239766
Lolland Kommune, Teknik og Miljø
Fruegade 7, 4970 Rødby
Meddelt den 3. oktober 2023*

DATABLAD

Titel:

Tilladelse efter lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. § 16 b, stk. 1 til fortsat anvendelse af staldanlæg til søer og smågrise, opsætning af klimacontainer samt etablering af fortank til afhentning af gylle Reersnæs Kirkevej 346, 4941 Bandholm

Lovgivning:

- Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (husdyrbrugloven)
- Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022 om naturbeskyttelse (naturbeskyttelsesloven)
- Bekendtgørelse nr. 443 af 26. april 2023 om godkendelse og tilladelse til husdyrbrug (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse nr. 2243 af 29. november 2021 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring og anvendelse af gødning (husdyrgødningsbekendtgørelsen)

Dato for afgørelsen:

3. oktober 2023

Ansøger:

Morten Tambour, Kåhavevej 8, 4920 Søllested

CVR nr.:

34249318

CHR nr:

102279

Ejendoms nummer:

3600007430

Matrikelnummer staldanlæg:

1a Havlækkegård, Bandholm

Kontaktperson angående driften:

Morten Tambour

Ansøgers konsulent:

Jakob Altenborg - Natur og Miljø

Godkendelses- og tilsynsmyndighed:

Lolland Kommune, Teknik- og Miljømyndighed, Fruegade 7, 4970 Rødby

Sagsbehandler:

Natur- og miljøsagsbehandler Catarina Jensen

Kvalitetssikring:

Fagkoordinator Dorthe Prip Lahrmann

INDHOLDSFORTEGNELSE

Datablad	1
Indholdsfortegnelse	2
1. Ansøgning, tilladelse og vilkår	4
1.1 Ansøgningen om miljøtilladelse.....	4
1.2 Samlet vurdering og afgørelse.....	4
1.3 Vilkår	4
1.4 Denne tilladelse	7
1.5 Miljøkonsekvensrapport.....	8
1.6 Biaktivitet.....	8
1.7 Forbundethed.....	8
1.8 Grænseoverskridende virkning	8
1.9 Offentlighed og klagevejledning	9
1.10 Meddelelsespligt ved ændringer, ejerforhold og uheld.....	11
1.11 Gyldighed og andre tilladelser eller godkendelser.....	11
1.12 Retsbeskyttelse og revurdering af tilladelse.....	12
2. Beskrivelse af husdyrbruget og det ansøgte	13
2.1 Husdyrhold, stalde og produktionsareal.....	13
2.2 Miljøteknologi i stalde.....	16
2.3 Anlægsarbejde.....	16
2.4 Husdyrgødning produktion, opbevaring og håndtering.....	17
2.5 Energiforbrug	19
2.6 Vandforbrug	20
2.7 Ventilation.....	21
2.8 Foder	21
3. Beliggenhed og de landskabelige værdier	23
3.1 Afstandskrav, bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger m.v.	23
3.2 Planmæssige forhold og beplantning	26
4. Ammoniak	34
4.1 Ammoniak fra anlægget	34
4.2 Ammoniak, renere teknologi og BAT krav	34
4.3 Grænseoverskridende virkning	35
4.4 Ammoniakfølsomme lokaliteter	36
4.5 Ammoniak og særligt beskyttede dyre- og plantearter	40
4.6 Ammoniak og internationale naturbeskyttelsesområder.....	42

5. Jord, grundvand og overfladevand.....	44
5.1 Spildevand.....	44
5.2 Jord og grundvand.....	44
5.3 Overfladevand.....	45
6. Forurening fra anlægget.....	46
6.1 Lugt.....	46
6.2 Skadedyr.....	48
6.3 Kemikalier og olie.....	49
6.4 Affald og kadavere.....	50
6.5 Støj og vibrationer.....	53
6.6 Transport.....	56
6.7 Andre påvirkninger.....	57
6.8 UHELD OG BEREDSKAB.....	58
7. Egenkontrol.....	60
9. Bilag.....	62
Bilag 1 Ansøgers bilag.....	63
Bilag 2 Produktionsareal.....	64
Bilag 3 Beedskabsplan.....	67

1. ANSØGNING, TILLADELSE OG VILKÅR

I dette kapitel beskrives det ansøgte, og her er den samlede vurdering og afgørelse samt tilladelsens vilkår og beskrivelse af offentlighed samt juridiske forhold omkring tilladelsen.

1.1 ANSØGNINGEN OM MILJØTILLADELSE

Der er søgt om, at staldanlæg m.v. til søer og smågrise fortsat anvendes til dette samt til opsætning af en klimacontainer efter husdyrbrugloven § 16 b, stk. 1.

Der er desuden søgt om etablering af en fortank til afhentning af gylle til biogas.

Denne tilladelse er udarbejdet ud fra oplysningerne i den elektroniske ansøgning, samt ansøgers miljøoplysninger, der fremgår af bilag 1.

Ansøgning sker ved at bruge Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem, hvor ansøger oplyser om placering af stalde og anlæg til husdyrgødning samt oplyser produktionsareal, staldtype, dyretype og evt. foranstaltninger til reduktion af ammoniak og/eller lugt. Ud fra disse oplysninger beregnes i systemet ammoniakemission og -deposition på naturarealer samt lugt hos naboer.

1.2 SAMLET VURDERING OG AFGØRELSE

Lolland Kommune meddeler hermed jf. husdyrbrugloven § 16 b, stk. 1 tilladelse til det ansøgte om anvendelse af eksisterende staldanlæg til søer og smågrise, til opsætning af en klimacontainer til smågrise samt til etablering af en fortank til afhentning af gylle på baggrund af ansøgers oplysninger og på betingelse af, at godkendelsens vilkår overholdes.

Ejendommen vurderes ikke at være hverken teknisk, forureningsmæssigt eller driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug.

Den ansøgte ændring vurderes at være erhvervsmæssig nødvendig for ejendommen videre drift.

Det er Lolland Kommunes samlede vurdering jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 34, at det ansøgte kan gennemføres uden væsentlig virkning på miljøet i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet.

1.3 VILKÅR

2.1 Husdyrhold, stalde og produktionsareal

1. Den i tabel 2.1.1 og på kort 2.1.2 viste stald kaldt *drægtighedsstald* med et produktionsareal på 1.087 m² må anvendes til hold af søer – golde og drægtige – løsgående med delvist spaltegulv.

2. Den i tabel 2.1.1 og på kort 2.1.2 viste stald kaldt *løbestald* med et produktionsareal på 542 m² må anvendes til hold af søer – golde og drægtige – individuel opstaldet på delvist spaltegulv.
3. Den i tabel 2.1.1 og på kort 2.1.2 viste stald kaldt *farestald* med et produktionsareal på 728 m² må anvendes til hold af søer – diegivende - i kassestier med delvist spaltegulv.
4. Den i tabel 2.1.1 og på kort 2.1.2 viste stald kaldt *klimacontainer* med et produktionsareal på 117 m² må anvendes til hold af smågrise i toklimastald med drænet gulv og spaltegulv (50%/50%).
5. Der må i staldene på et givet tidspunkt maksimalt være 750 søer.

2.3 Anlægsarbejder

6. Fortank til afhentning af gylle til biogas på 100 m³ skal være nedgravet og overdækket med fast overdækning. Placering fremgår af kort 2.1.3.

2.4 Husdyrgødning produktion, opbevaring og håndtering

7. Det skal på et hvert tidspunkt kunne dokumenteres, at der er tilstrækkelig kapacitet til opbevaring af den på ejendommen producerede gylle.
8. Ejendommens gyllebeholder og fortank til afgasset biomasse med et samlet overfladeareal på ca. 822 m², der fremgår af kort 2.1.2 og kort 2.1.3, kan anvendes til opbevaring af ejendommens husdyrgødning og afgasset biomasse.
9. Gyllebeholderen skal være forsynet med fast overdækning.
10. Teltoverdækning skal være forsynet med et indvendig skørt.
11. Åbning af teltdug må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
12. Skader på teltoverdækning skal repareres indenfor 1 uge efter skaden er sket, og kan det ikke lade sig gøre, skal der senest 2 hverdage efter skaden er sket foreligge en aftale om reparation. Lolland Kommune skal orienteres om dette.
13. Gyllen i beholderen må først omrøres umiddelbart inden, der pumpes gylle fra beholderen.
14. Det skal sikres, at drænvand fra omfangsdræn om gyllebeholderne ikke kan ledes til dræn eller vandløb.
15. Påfyldning af gyllevogne eller montering af slangeudlæg skal forgå på en støbt plads, hvor evt. spild kan opsamles eller ledes til gyllebeholder via pumpebrønd, eller påfyldningen af vognene skal ske med maskiner, hvor spild ikke er muligt, eller slangeudlæg skal ske, så spild ikke er muligt.

2.7 Ventilation

16. Ventilationssystemerne skal anvendes og vedligeholdes efter producentens anvisninger, herunder serviceres mindst 1 gang årligt
17. Ventilatorer skal kontrolleres og rengøres inden hver indsætning af nyt hold dyr.
18. Nødventilation af samtlige stalde og sektioner skal kunne ske manuelt.

6.1 Lugt

19. Stalde og fodringsanlæg skal renholdes, således at lugt fra det samlede anlæg begrænses mest muligt.

6.2 Skadedyr

20. Der skal være en sikringsaftale med et autoriseret firma til forebyggelse af rottetilhold på ejendommen.
21. Der skal overalt på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Institut for Agroøkologi - Aarhus Universitet (Statens Skadedyrslaboratorium).
22. Øvrig bekæmpelse af skadedyr på ejendommen skal ske efter retningslinier fra Institut for Agroøkologi - Aarhus Universitet.

6.4 Affald og kadavere

23. Store kadaver skal opbevares på fast plads under kadaverkappe, mens mindre kadaver skal opbevares i lukket container.
24. Kadaverplads og -kappe samt container til kadaver skal renholdes, så der ikke opstår uhygiejniske forhold.

6.5 Støj og vibrationer

25. Driften af ejendommen må hos naboer ikke give anledning til støj, der overstiger de på enhver tid vejledende grænseværdier i Miljøstyrelsens vejledning om ekstern støj fra landbrug.
26. Såfremt Lolland Kommune ved en orienterende støjmåling vurderer, at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser er overskredet, skal der gennemføres en støjkortlægning af et autoriseret firma efter Miljøstyrelsens retningslinjer. Støjkortlægningen skal bekostes af ejendommens ejer eller driftsherre og skal - undtagen opfølgende målinger - maksimalt ske 1 gang årligt.

27. Er den vejledende støjgrænse overskredet, skal der ske afhjælpende foranstaltninger, og en ny støjkortlægning skal dokumentere, at støjgrænsen efterfølgende er overholdt.

7. Egenkontrol

28. Denne godkendelse skal være let tilgængelig på ejendommen som trykt eksemplar eller elektronisk.
29. Nedenstående dokumentation og aflæsninger skal gemmes på bedriften i mindst 5 år og forevises tilsynsmyndigheden, hvis denne ønsker det.

Husdyrgødning produktion, opbevaring og håndtering (afsnit 2.3)

30. Som dokumentation for, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til den på ejendommen producerede gylle, skal der foreligge effektivitetskontrol eller andet til dokumentation af antal dyr på stald, samt evt. aftaler om levering af gylle til andre ejendomme eller biogas.
31. Der skal føres en logbog for gyllebeholderen, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Ventilation (afsnit 2.6)

32. Som dokumentation for rengøring og vedligeholdelse samt service af ventilationsanlægget skal der føres logbog.

Skadedyr (afsnit 6.2)

33. Som dokumentation for sikringsaftale til forebyggelse af rottetilhold skal der foreligge en sikringsaftale.

Affald (afsnit 6.4)

34. Som dokumentation for aflevering af affald skal der foreligge kvitteringer for aflevering af affald, miljøfarligt affald og kadaver.

1.4 DENNE TILLADELSE

Denne tilladelse er opbygget kapitler i henhold til de punkter, som Lolland Kommune skal vurdere og om nødvendigt stille vilkår til jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 34, stk. 1 og § 36, stk. 1.

Tilladelsen tager udgangspunkt i den elektroniske ansøgning samt ansøgers ansøgningsbilag, der fremgår af bilag 1 i denne tilladelse.

I hvert af kapitlerne 2 – 6 er Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering af oplysningerne i den elektroniske ansøgning og i ansøgers oplysninger samt evt. de nødvendige vilkår for den ansøgte drift. Vilkårene fremgår af de enkelte afsnit og er samlet i foregående afsnit 1.3.

Kapitel 7 indeholder beskrivelse, vurdering samt vilkår om dokumentation og egenkontrol jf. vurderinger og vilkår i tidligere kapitler.

Kapitel 8 omfatter bilag til tilladelsen.

Ejendommen kaldes Havløkkegaard.

1.5 MILJØKONSEKVENSRAPPORT

Det er Lolland Kommunes vurdering, at der ikke er tale om et husdyrbrug omfattet af reglerne for IE-husdyrbrug, da der er tale om et brug med mindre end 750 stipladser til søer.

Der er derfor ikke krav om, at ansøger fremsender en egentlig miljøkonsekvensrapport.

Ansøger har fremsendt oplysninger, der fremgår af denne tilladelses bilag 1. Lolland Kommune har ingen bemærkninger til disse oplysninger.

1.6 BIAKTIVITET

Der er ingen biaktiviteter tilknyttet den ansøgte drift.

1.7 FORBUNDETHED

Det er Lolland Kommunes vurdering, at driften af ejendommen ikke er teknisk, forureningsmæssigt eller driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug.

Bedriften driver udover den ansøgte ejendom 5 andre ejendomme med dyrehold. Der er ingen forureningsmæssig eller driftsmæssig sammenhæng mellem ejendomme. Alle ejendomme kan drives uafhængigt af hinanden. Til alle ejendommene er der meddelt eller søgt miljøtilladelse eller -godkendelse.

1.8 GRÆNSEOVERSKRIDENDE VIRKNING

Det er Lolland Kommunes vurdering ud fra ejendommens placering og emissionerne fra den ansøgte drift, at der ikke er grænseoverskridende virkning ved den ansøgte drift.

1.9 OFFENTLIGHED OG KLAGEVEJLEDNING

Høring om ansøgning om miljøtilladelse

Jf. afsnit 1.5 er det Lolland Kommunes vurdering, at det ansøgte projekt ikke er omfattet af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 4, stk. 4, pkt. 3. Det betyder, at Lolland Kommune ikke har offentliggjort ansøgning om miljøtilladelse.

Høring om udkast til miljøtilladelse

Da der ikke er krav om, at ansøgning om miljøtilladelse skal offentliggøres, er der heller ikke krav om, at udkast til miljøtilladelse skal offentliggøres. Udkast til miljøtilladelse er derfor ikke offentliggjort.

I perioden fra den 15. september 2023 til den 29. september 2023 blev udkast til denne tilladelse sendt i høring hos ansøger.

Relevante naboer, der anses for at være parter i sagen, er hørt i samme periode. Parterne omfatter ejer og lejer af ejendomme, som ligger indenfor den i ansøgningen beregnede konsekvenszone¹. Zonen er beregnet til at være 519 m fra et i ansøgningen beregnet lugtcentrum.

Kort 1.6.1 Konsekvenszone for berørte naboer i forhold til lugt

¹ "Konsekvensområde" er det område inden for hvilket, at man periodevis kan udsættes for væsentlige gener i form af lugt fra staldanlæg og gødningsoptageranlæg på en given ejendom med husdyrproduktion. Området beregnes i det elektroniske ansøgningssystem sammen med beregning af lugt for enkelt bolig i landzone, samlet bebyggelse og byzone ud fra et beregnet lugtcentrum.

Det er kommunens vurdering, at der ikke er naboer uden for konsekvenszonen, der er parter i sagen, og derfor skulle have været hørt.

Der er i høringsperioden ikke modtaget bemærkninger eller henvendelser i sagen.

Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet ifølge Husdyrbruglovens § 76, stk. 1.

Klagefrist

Klagen skal indgives inden 4 uger efter, at afgørelsen er offentliggjort, hvilket er sket den 4. oktober 2023.

En klage over denne afgørelse skal derfor indgives senest den 1. november 2023.

Hvem er klageberettigede

Klageberettigede er alle med en væsentlig individuel interesse i afgørelsen samt en række organisationer fastlagt i loven – se nedenstående. Naboer, der er hørt om udkast til tilladelsen er direkte orienteret om, at tilladelsen er meddelt vedlagt klagevejledning.

Sådan klager du

Du klager via klageportalen, som du finder via [Nævnenes Hus](#). Du logger på klageportalen med MIT-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Lolland Kommune via klageportalen.

Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

I klageportalen sendes din klage automatisk først til Lolland Kommune. Hvis kommunen fastholder afgørelsen, sendes klagen videre til behandling i nævnet. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som afgør, om du kan fritages.

Ved klage giver Lolland Kommune besked til den, som har fået denne afgørelse om, at den er blevet påklaget.

Opsættende virkning

Ifølge Husdyrgodkendelsesloven § 81, stk. 1 har en klage over denne afgørelse ikke opsættende virkning, medmindre klagenævnet bestemmer andet.

Civilt søgsmål

Hvis afgørelsen ønskes prøvet ved domstolene, skal søgsmål jf. Husdyrgodkendelsesloven § 90 være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

Godkendelsen er fremsendt til følgende:

- Morten Tambour, Kåhavevej 8, 4920 Søllested
- Jakob Altenborg – Miljø og Natur – jakob@miljoeognatur.dk
- Styrelsen for Patientsikkerhed – trost@stps.dk
- Danmarks Naturfredningsforening (DN) – dnlolland-sager@dn.dk
- Det Økologiske Råd – husdyr@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk Forening (DOF) – natur@dof.dk, lolland@dof.dk
- Danmarks Sportsfisker Forbund – post@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Fiskeriforening – mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen – nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Friluftsrådet – fr@friluftstraadet.dk
- Friluftsrådet Storstrømmen – storstroem@friluftstraadet.dk
- Dansk Botanisk Forening – kontor@botaniskforening.dk

1.10 MEDDELELSESPLIGT VED ÆNDRINGER, EJERFORHOLD OG UHELD

Alle ændringer og udvidelse af driften og produktionen på Reersnæs Kirkevej 346, der ligger ud over det, der er givet mulighed for med denne godkendelse, skal forelægges Lolland Kommune til vurdering af, om ændringen eller udvidelsen kræver en ny – eller tillæg til godkendelsen, en ny godkendelse eller er anmeldelsespligtig.

Den driftsansvarlige skal desuden underrette Lolland Kommune, såfremt der sker ejerskifte eller udskiftning af den driftsansvarlige, eller hvis husdyrproduktionen hel eller delvis ophører i en periode.

Lolland Kommune skal ligeledes underrettes, såfremt der er hændelser på ejendommen, som har væsentlig miljømæssig betydning.

1.11 GYLDIGHED OG ANDRE TILLADELSER ELLER GODKENDELSER

Der er ikke tidligere givet tilladelse eller godkendelse til dyrehold på ejendommen. Dyrehold er anmeldt i 1999 efter daværende regler. Der er efterfølgende ikke anmeldt – eller søgt om ændringer af besætningen på ejendommen.

Denne tilladelse skal være fuldt udnyttet senest 6 år efter den er meddelt – ellers bortfalder dele af tilladelsen jf. reglerne i husdyrbrugloven.

Hvis tilladelsen efterfølgende ikke udnyttes fuldt ud i 3 på hinanden følgende år, bortfalder dele af tilladelsen jf. reglerne i husdyrbrugloven.

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i lovgivningen, selvom disse regler kan være skærpede i forhold til denne tilladelse.

Lolland Kommune gør desuden opmærksom på, at det er ansøgers eget ansvar at indhente evt. andre relevante tilladelser og dispensationer efter anden lovgivning.

Det er desuden ansøgers eget ansvar at kontakte Bandholm Vandværk angående muligheden for øget levering af vand til bedriften.

1.12 RETSBESKYTTELSE OG REVURDERING AF TILLADELSE

Med denne godkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Jf. husdyrbrugloven § 40, stk. 2 kan Lolland Kommune under særlige omstændigheder dog meddele forbud eller påbud før de 8 år er forløbet.

Det er Lolland Kommunes vurdering, at denne miljøtilladelse ikke skal revurderes jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, da der ikke er tale om et IE-husdyrbrug.

Lolland Kommune den 3. oktober 2023

Catarina Jensen
Natur- og miljøsagsbehandler

2. BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET OG DET ANSØGTE

I dette kapitel beskrives stalde og dyrehold, husdyrgødning samt andre driftsforhold af miljømæssig betydning.

2.1 HUSDYRHOLD, STALDE OG PRODUKTIONSAREAL

Ansøgers oplysninger

Indretning og drift

Der er tale om en ejendom med søer. Produktionsarealet udgør samlet 2.474 m² nettoareal til grise. Alle stalde til grise er indrettet med delvise spaltegulve med fast gulv, undtagen klimacontaineren der er med drænet gulv.

De enkelte staldafsnit er opdelt og opmålt efter om afsnittet er adskilt forureningsmæssigt fra andre afsnit. Herefter er anvendt staldenes nettoareal. Nettoarealerne er beregnet ved at udregne størrelsen på en sti og derefter beregne det samlede stiareal. Denne metode vurderes at give det mest korrekte nettoareal. Klimacontaineren indregnes dog som bruttoareal.

Nedenstående skema viser nettoarealet.

Stald navn	Dyretype og staldsystem	Areal ansøgt (m ²)	Areal Nudrift (m ²)	Areal 8-årsdrift (m ²)
Drægtighedsstald	Søer Delvist spaltegulv	1087	1087	1087
Løbestald	Søer Delvist spaltegulv	542	542	542
Farestald	Søer Delvist spaltegulv	728	728	728
Klimacontainer	Smågrise Drænet gulv	117		

Vurdering

Ligeledes vurderes bygningerne størrelse og indretning at leve op til kravene til hold af søer.

Erhvervmæssigt nødvendigt

Der skal opsættes en klimacontainer på ejendommen. En klimacontainer bruges til at pleje de mindste smågrise, så de opnår en vægt som gør dem egnede til flytning. En klimacontainer er derfor en helt nødvendig del af et moderne sohold, og derfor er udvidelse erhvervmæssigt

Reersnæs Kirkevej 346 – Husdyrtilladelse jf. husdyrbrugloven § 16 b, stk. 1 – den 3. oktober 2023

Navn på staldafsnit: <i>Drægtighedsstald</i>						
Produktion	Produktionsareal (m ²)	Ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)	Reduktion, udegående dyr (kg NH ₃ -N/år)	Effekt, miljøteknologi (kg NH ₃ -N/år)	Faktisk ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)	
Ansøgt drift						
(#604835) Søer, gølle og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	1087	1304,4	0,0	0,0	1304,4	
Nudrift						
(#605080) Søer, gølle og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	1087	1304,4	0,0	0,0	1304,4	
8 års-drift						
(#605081) Søer, gølle og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	1087	1304,4	0,0	0,0	1304,4	
Navn på staldafsnit: <i>Løbestald</i>						
Produktion	Produktionsareal (m ²)	Ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)	Reduktion, udegående dyr (kg NH ₃ -N/år)	Effekt, miljøteknologi (kg NH ₃ -N/år)	Faktisk ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)	
Ansøgt drift						
(#604836) Søer, gølle og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	542	704,6	0,0	0,0	704,6	
Nudrift						
(#605082) Søer, gølle og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	542	704,6	0,0	0,0	704,6	
8 års-drift						
(#605083) Søer, gølle og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	542	704,6	0,0	0,0	704,6	
Navn på staldafsnit: <i>Førestald</i>						
Produktion	Produktionsareal (m ²)	Ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)	Reduktion, udegående dyr (kg NH ₃ -N/år)	Effekt, miljøteknologi (kg NH ₃ -N/år)	Faktisk ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)	
Ansøgt drift						
(#604837) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	728	480,5	0,0	0,0	480,5	
Nudrift						
(#605084) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	728	480,5	0,0	0,0	480,5	
8 års-drift						
(#605085) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	728	480,5	0,0	0,0	480,5	
Navn på staldafsnit: <i>Klimacontainer</i>						
Produktion	Produktionsareal (m ²)	Ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)	Reduktion, udegående dyr (kg NH ₃ -N/år)	Effekt, miljøteknologi (kg NH ₃ -N/år)	Faktisk ammoniakemission (kg NH ₃ -N/år)	
Ansøgt drift						
(#605284) Smågrise. Drænet gulv + spalter (50 %/ 50%)	117	140,4	0,0	0,0	140,4	
Nudrift - Ingen data						
8 års-drift - Ingen data						

Tabel 2.1.1 Tabel fra ansøgningssystemet over produktionsarealet – ansøgt drift

Kort 2.1.2 Placering af staldanlæg og anlæg til husdyrgødning fra den elektroniske ansøgning

Kort 2.1.3 Situationsplan fremsendt af ansøger

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Tegninger og opmåling af stalde fremgår af bilag 2. Lolland Kommune har ingen bemærkninger til ansøgers beregninger.

Både lugt og ammoniak er i den elektroniske ansøgning beregnet ud fra dyretype og staldtype for hver stald

Da der ikke er ansøgt om et IE-husdyrbrug med mulighed for mere end 750 stipladser til søer, stilles der vilkår om maksimal antal søer på stald. Smågrise er ikke omfattet af IE-direktivet.

Der stilles derfor vilkår om maksimal antal søer på stald samt om dyretype og produktionsarealer.

Vilkår

- Den i tabel 2.1.1 og på kort 2.1.2 viste stald kaldt *drægtighedsstald* med et produktionsareal på 1.087 m² må anvendes til hold af søer – golde og drægtige – løsgående med delvist spaltegulv.
- Den i tabel 2.1.1 og på kort 2.1.2 viste stald kaldt *løbestald* med et produktionsareal på 542 m² må anvendes til hold af søer – golde og drægtige – individuel opstaldet på delvist spaltegulv.
- Den i tabel 2.1.1 og på kort 2.1.2 viste stald kaldt *faresstald* med et produktionsareal på 728 m² må anvendes til hold af søer – diegivende - i kassestier med delvist spaltegulv.
- Den i tabel 2.1.1 og på kort 2.1.2 viste stald kaldt *klimacontainer* med et produktionsareal på 117 m² må anvendes til hold af smågrise i toklimastald med drænet gulv og spaltegulv (50%/50%).
- Der må i staldene på et givet tidspunkt maksimalt være 750 søer.

2.2 MILJØTEKNOLOGI I STALDE

I ansøgningen indgår der i stalden ikke miljøteknologi jf. Miljøstyrelsens teknologiliste.

Der stilles derfor ikke vilkår om dette. Både ammoniakemission – samt lugt fra det samlede anlæg vurderes at overholde grænseværdierne fastsat i lovgivningen – se kapitel 4 og afsnit 6.1.

2.3 ANLÆGSARBEJDE

Ansøgers oplysninger

Der skal etableres en nedgravet overdækket fortank på 100 m³ til biogasgylle og opsættes en klimacontainer på op til 117 m².

Der er ingen øvrige anlægsarbejder i forbindelse med godkendelsen.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Placering af tanken fremgår af kort 2.1.2. og kort 2.1.3.

Det er Lolland Kommunes vurdering, at både opstilling af klimacontaineren og etablering af fortanken er nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Vurdering af containeren i landskabet beskrives i kapitel 3. Fortanken bliver nedgravet og kan derfor ikke ses i landskabet.

Vilkår

- Fortank til afhentning af gylle til biogas på 100 m³ skal være nedgravet og overdækket med fast overdækning. Placering fremgår af kort 2.1.3.

2.4 HUSDYRGØDNING PRODUKTION, OPBEVARING OG HÅNDTERING

Ansøgers oplysninger

Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Gyllebeholderen er etableret således at bund og vægge er tætte, og den kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Gyllebeholder tømmes regelmæssigt af hensyn til vedligeholdelse og inspektion. Gyllebeholderen er overdækket.

Gyllevognene vil fyldes med sugestuds. Herved elimineres mulighederne for gyllespild i forbindelse med pumpefejl og påfyldning af gyllevogn. Anvendelse af sugestuds betragtes som den mest miljøfor-svarlige måde at fylde gyllevognen.

Samlet vurderes gylleopbevaringen at leve op til BAT.

Der er en samlet opbevaringskapacitet på ejendommen på 4.000 m³, som udgøres af 1 gyllebeholder. Det vurderes ud fra normtal 2022, at der under normale forhold produceres ca. 4500 m³ husdyrgødning på ejendommen. Det vurderes således at der på ejendommen er tilstrækkelig opbevaringskapacitet. Beregningen er foretaget med udgangspunkt i 700 søer.

Udbringning af husdyrgødning bliver foretaget efter de gældende generelle regler ift. indhold af fosfor og kvælstof. Gyllen vil i øvrigt indeholde vand og fodersplid mm. Disse forhold er der i de generelle regler taget højde for og det vurderes derfor at udbringningen af gylle lever op til disse generelle regler.

Vurdering

Samlet vurderes gylleopbevaringen og håndteringen af gylle at leve op til BAT, herunder følges generel lovgivning på området.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Som udgangspunkt finder Lolland Kommune gældende lovgivning om opbevaring og håndtering af gylle for tilstrækkelig.

Lolland Kommunes vurdering, at der er tilstrækkelig kapacitet på ejendommen til gylle produceret på ejendommen, samt til vaskevand og drikkevandsspild.

Der er ved denne vurdering ikke taget højde for kapacitet i kanalerne under staldene.

Jf. normtal fra "Institut for Husdyr- og Veterinærvidenskab"² genererer en besætning på alene 750 søer (33,4 grise til 6,7 kg) 3.023 tons gylle, hvilket er inklusive rengøringsvand og drikkevandsspild. 1 tons gylle svarer til 1 m³ gylle.

Det forventes at smågrise produktionen bliver på op 41 smågrise pr. årssø. Det vurderes dog, at der er tilstrækkelig kapacitet til den producerede gylle på ejendommen.

Da der er tale om godkendelse af et produktionsareal, hvor smågriseproduktionen ikke er fastlagt, vil Lolland Kommune i forbindelse med miljøtilsyn altid vurdere, om der er tilstrækkelig kapacitet til gylle m.v. fra den besætning og smågriseproduktion, som aktuelt er på ejendommen.

Gyllebeholderen på ejendommen ligger mindre end 100 m fra en beskyttet sø. Der er derfor krav om beholderalarm. Der er heller ikke behov for barriere eller terrænregulering. Beholderen er senest kontrolleret i 2022.

Gyllebeholderen er i både nudrift og ansøgt overdækket med teltoverdækning. Ansøger fastholdes ved vilkår om fast overdækning af beholderen, da det har betydning for den beregnede ammoniakemission fra ejendommen. Der stilles desuden jf. Miljøstyrelsens teknologiblads vilkår til brug, vedligeholdelse og evt. reparation af teltoverdækning.

Af hensyn til at begrænse både lugt og ammoniakemission fra gyllebeholderne, vil Lolland Kommune stille vilkår om, at omrøring af gylle først må finde sted, umiddelbart, inden gylle skal pumpes fra beholderne.

Lolland Kommune finder det desuden for væsentligt, at det sikres, at drænvand fra omfangsdræn om gyllebeholderne ikke kan ledes til dræn og vandløb.

Lolland Kommune finder det også for væsentligt, at det sikres, at evt. spild ved håndtering af gylle på ejendommen kan opsamles eller ledes tilbage til gyllebeholderen, eller at spild ikke er muligt.

Som en del af denne miljøgodkendelse gives der også godkendelse til etablering af en fortank med henblik på afhentning af gylle til biogasanlæg samt til levering af afgasset gylle. Placering af denne

² [Normtal \(au.dk\)](#)

beholder fremgår af kort 2.1.3. Beholderen er nedgravet og overdækket med et overfladeareal på 36 m², og den indgår i beregningen af ejendommens ammoniakemission.

Anvendelsen af gyllen er ikke en del af denne tilladelse, men reguleres efter generel lovgivning.

Vilkår om egenkontrol og dokumentation fremgår af kapitel 7.

Vilkår

- Det skal på et hvert tidspunkt kunne dokumenteres, at der er tilstrækkelig kapacitet til opbevaring af den på ejendommen producerede gylle.
- Ejendommens gyllebeholder og fortank til afgasset biomasse med et samlet overfladeareal på ca. 822 m², der fremgår af kort 2.1.2 og kort 2.1.3, kan anvendes til opbevaring af ejendommens husdyrgødning og afgasset biomasse.
- Gyllebeholderen skal være forsynet med fast overdækning.
- Teltoverdækning skal være forsynet med et indvendig skørt.
- Åbning af teltdug må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
- Skader på teltoverdækning skal repareres indenfor 1 uge efter skaden er sket, og kan det ikke lade sig gøre, skal der senest 2 hverdage efter skaden er sket foreligge en aftale om reparation. Lolland Kommune skal orienteres om dette.
- Gyllen i beholderen må først omrøres umiddelbart inden, der pumpes gylle fra beholderen.
- Det skal sikres, at drænvand fra omfangsdræn om gyllebeholderne ikke kan ledes til dræn eller vandløb.
- Påfyldning af gyllevogne eller montering af slangeudlæg skal forgå på en støbt plads, hvor evt. spild kan opsamles eller ledes til gyllebeholder via pumpebrønd, eller påfyldningen af vognene skal ske med maskiner, hvor spild ikke er muligt, eller slangeudlæg skal ske, så spild ikke er muligt.

2.5 ENERGIFORBRUG

Ansøgers oplysninger

Type	Forbrug nudrift	Forbrug ansøgt
Elforbrug	200.000 kwh	200.000 kwh
Olie til varme	8.000 l	8.000 l

Elforbruget i svinestalden går primært til belysning og drift af teknisk udstyr.

Energibesparende foranstaltninger

Når der i anlægget udskiftes lysarmaturer, sikres det, at der i det omfang det er foreneligt med biologiske forhold, at der vælges mellem de mest energibesparende systemer. F.eks. LED-belysning.

Vurdering

Elforbruget ligger omkring normforbruget. Det vurderes således at energiforbruget er af en størrelsesorden der passer til ejendommens drift, og at der anvendes den mest energibesparende teknologi i forhold til belysning og ventilation

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Det er Lolland Kommunes vurdering, at ansøger er opmærksom på energiforbruget if. med driften af ejendommen.

Da der ikke er tale om et IE-husdyrbrug, stilles der ingen vilkår i relation til energiforbrug.

2.6 VANDFORBRUG

Ansøgers oplysninger

Type	Forbrug nudrift	Forbrug ansøgt
Årligt forbrug af drikkevand	4000 m ³	4000 m ³
Årligt forbrug af vaskevand til vask af stalde	300 m ³	300 m ³

Bedriften forsynes vand fra privat vandværk. Der forventes ingen stigning i vandforbruget i forbindelse med tilladelsen.

Vandbesparende foranstaltninger

Drikkevandsinstallationerne på bedriften efterses og rengøres jævnligt med henblik på at undgå spild. Eventuelle lækager i systemet identificeres straks og repareres hurtigst muligt.

Vurdering

Vandforbruget ligger omkring normforbruget, og det vurderes at ligge indenfor en naturlig variation for vandforbrug.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Det er Lolland Kommunes vurdering, at ansøger er opmærksom på vandforbruget if. med driften af ejendommen.

Da der ikke er tale om et IE-husdyrbrug, stilles der ingen vilkår i relation til vandforbrug.

2.7 VENTILATION

Ansøgers oplysninger

Ansøger har ikke oplyst særskilt om ventilation. Jf. den elektroniske ansøgning er stalden mekanisk ventileret

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Der stilles alene vilkår om vedligeholdelse, kontrol og renholdelse, samt om nødventilation.

Egenkontrol med ventilationsanlæg fremgår af kapitel 7.

Vilkår

- Ventilationssystemerne skal anvendes og vedligeholdes efter producentens anvisninger, herunder serviceres mindst 1 gang årligt.
- Ventilatorer skal kontrolleres og rengøres, inden hver indsætning af nyt hold dyr.
- Nødventilation af samtlige stalde og sektioner skal kunne ske manuelt.

2.8 FODER

Ansøgers oplysninger

Der anvendes færdigblandet tørfoder.

Der sikres effektiv fodring gennem foderets sammensætning og løbende foderkontroller, således at fodringen stemmer overens med dyrenes behov. Derudover er sundhedsstyring vigtig for en effektiv produktion med lavest muligt forbrug af foder- og hjælpestoffer. Der anvendes fasefodring på ejendommen, og der tilsættes fytase til foderet. Fytase medfører en bedre optagelse af fosfor fra foderet og dermed mindre fosfor i gyllen.

Der er på bedriften stor opmærksomhed mod at minimere anvendelsen af råvarer i produktionen. Der laves således E-kontrol minimum en gang i kvartalet, for derigennem at kunne monitorere fodereffektivitet og produktionseffektivitet. Der er fokus på at minimere spild af foderstoffer og på at optimere og minimere indholdet af fosfor og protein i foderstoffer, dog altid med fokus på virksomhedens produktionsresultater og ikke mindst dyrenes velbefindende.

Vurdering

Det vurderes at foderforbrug og tiltag i øvrigt vedr. foder lever op til en produktion af den ansøgte størrelse.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune har ingen bemærkninger til ansøgers oplysninger, og der stilles ikke særskilte vilkår til dette forhold.

3. BELIGGENHED OG DE LANDSKABELIGE VÆRDIER

I dette kapitel beskrives anlægget i forhold til diverse afstandskrav, samt husdyrbrugets beliggenhed i forhold til forskellige bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger mv. Desuden beskrives husdyrbrugets placering i landskabet med hensyn til landskabelige værdier samt beplantning.

3.1 AFSTANDSKRAV, BYGGE- OG BESKYTTELSESLINJER, FREDNINGER M.V.

Det skal vurderes, om placering af staldanlægget og anlæg til husdyrgødning overholder de i lovgivningen fastsatte afstandskrav, samt om placeringen er i strid med bygge- og beskyttelseslinier samt fredninger.

Ansøgers oplysninger

I husdyrgodkendelse.dk er angivet afstande til naboer, skel, vej mm. jf. husdyrlovens §§ 6, 7 og § 8.

Afstande § 6

Område	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens fremtidige byzone eller sommerhusområde	2016 m	Bandholm	50 m
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.	2884 m	Rekreativt område	50 m
Nabobeboelse	254 m	Reersnæs Kirkevej 315	50 m

Afstande § 8

Afstandskravene er vurderet i husdyrgodkendelse.dk. Såfremt at afstandskravet ikke er overholdt vil der være en beskrivelse af hvorfor, men i de tilfælde hvor afstandskravene er overholdt vurderes det ikke at være nødvendigt med yderligere beskrivelse.

Nærmeste...	Afstand meter	Afstandskrav	Afstandskrav overholdes	Beskrivelse
Enkelt vandindvindingsanlæg	494	25 m	Ja	
Fælles vandindvindingsanlæg	1236	50 m	Ja	
Vandløb	258	15 m	Ja	
Dræn	>15 m	15 m	Ja	
Sø	28	15 m	Ja	
Privat fælles vej/ offentlig vej	161	15 m	Ja	
Levnedsmiddelvirksomhed	>25	25 m	Ja	
Beboelse på samme ejendom	70	15 m	Ja	
Naboskel	238	30 m	Ja	

Afstandene i § 8 er kun gældende for nye anlæg eller i forbindelse med udvidelser/ændringer, som medfører en forøget forurening.

Nærmeste sårbare natur er ligeledes angivet i husdyrgodkendelse.dk.

Afstande til nærmeste naturområder er følgende (§ 7):

Naturkategori	Afstand meter	Beskrivelse	§7 afstand overholdt
Kategori 1 natur	2781	Habitat natur	Ja (mindst 10 m)
Kategori 2 natur	16674	Overdrev	Ja (mindst 10 m)
Kategori 3 natur	832	Pot amm skov	-

Vurdering

Som det fremgår af ovenstående, er alle afstandskrav i husdyrgodkendelseslovens §§ 6, 7 og 8 overholdt. Ejendommen medfører derfor ingen påvirkning af omgivelserne.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Der er søgt om opsætning af en klimacontainer samt etablering af en nedgravet tank if. med gylleholderen med henblik på afhentning af gylle til biogasanlæg.

Stalde på ejendommen ligger ca. 257 m fra nærmeste nabobeboelse (Reersnæs Kirkevej 315) og ca. 453 m fra samlet bebyggelse ved Havlække Gade (Havlækkevej 27).

Kort 3.1.3 Havlækkegaard if. samlet bebyggelse (blå stjerne) og nærmeste nabobeboelse (gul stjerner)

Havlækkegaard ligger ca. 2 km fra nærmeste byzone Bandholm.

Kort 3.1.4 Havlækkegaard if. til nærmeste byzone

Det er Lolland Kommunes vurdering, at alle husdyrbruglovens afstandskrav overholdt.

Det er desuden Lolland Kommunes vurdering, at husdyranlæg på ejendommen ikke er etableret - eller er placeret i strid med bygge- og beskyttelseslinier eller fredninger.

Havløkkegaard ligger inden for område med drikkevandsinteresser og grænser op til et indsatsområde til grundvandsbeskyttelse. Nærmeste almene indvinding (til Stokkemarke Vandværk) ligger 1,5 km vest for lokaliteten. Der ligger to markindvindinger ca. 7-800 m hhv. syd og øst for lokaliteten. Grundvandsmagasinet (kalk) på lokaliteten findes ca. 12 m under terræn og er overlejret af Moræneler. Grundvandsmagasinet vurderes at være dårligt beskyttet i området. Risikoen i forbindelse med det ansøgte er, at der vil blive gravet en del af det beskyttende lerlag væk på lokaliteten, hvormed forurennet overfladevand og evt. gylle spild/utætheder nemmere vil kunne sive ned i grundvandsmagasinet.

Etableres fortanken efter gældende retningslinier, vurderes der ikke at være en væsentlig risiko.

Det stilles ingen vilkår.

3.2 PLANMÆSSIGE FORHOLD OG BEPLANTNING

Det skal vurderes, om placering af staldanlægget og anlæg til husdyrgødning er i strid med de planmæssige forhold, som er beskrevet nærmere i Lolland Kommunes kommuneplan, samt evt. stilles de nødvendige vilkår.

Ansøgers oplysninger

Ansøgers oplysninger fremgår af bilag 1.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Der er ansøgt om fortsat brug af staldanlæg til søer og smågrise efter nyere og mere fleksible regler, end svineproduktionen nu reguleres efter. Der søges samtidig om etablering af en klimacontainer til smågrise, der er 117 m² og 3 m høj, samt om etablering af en nedgravet fortank til gylle med henblik på levering af gylle til biogas. Ud over etablering af klimacontaineren, som etableres mellem staldbygningerne, og den nedgravede fortank, sker der ikke udvendige ændringer i forbindelse med ansøgningen.

Det følger af Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 34, stk. 2, at vurderingen af det ansøgte projekt skal omfatte alle etableringer, udvidelser og ændringer, der er truffet afgørelse om inden for de seneste 8 år før den aktuelle afgørelse.

I 2020 blev ejendommens gyllebeholder teltoverdækket. Denne teltoverdækning har ikke tidligere indgået i en landskabsvurdering, hvilket er derfor den indgår som en del af denne landskabsvurdering.

Placering

Husdyrbruget er lokaliseret i Lolland Kommune og er beliggende i det åbne land ca. 2,5 km sydvest for Bandholm og ca. 1 km syd for Reersnæs. Ejendommen ligger i det åbne land omgivet af marker og anden bebyggelse i form af mindre husmandsteder syd og øst for ejendommen. Ca. 500 meter vest for ejendommen ligger landsbyen Havløkke. Husdyrbruget ligger derfor synligt i landskabet. Der er indblik til ejendommen fra kommunevejen Reersnæs Kirkevej, som forløber syd og øst for ejendommen,

og fra Havlækkevej der forløber vest og sydvest for ejendommen. Driftsbygningerne er knapt så markante i landskabet, da der omkring driftsbygningerne er et veletableret plantebælte, som forhindrer indsyn til ejendommen. Meget synligt i landskabet ses gyllebeholderen med teltoverdækning, som er placeret for sig selv længere væk fra driftsbygningerne og uden noget plantebælte omkring.

Farve og arkitektonisk udtryk på bygninger

Driftsbygningerne på ejendommen er tre længer, som er forbundet. De er gule med røde gavle og grå tagplader. Den tilhørende gyllebeholder, som er placeret ca. 70 meter fra driftsbygningerne har en grå teltoverdækning. Se nedenstående gadefoto af husdyrbruget i landskabet på foto 3.2.1 - 3.2.4.

I forhold til det ansøgte, vil der blive opført en klimacontainer inde i det aflukkede gårdrum mellem de tre forbundne driftsbygninger i forbindelse med den østlige staldlænge. Ud over klimacontaineren og en nedgravet fortank til gyllebeholderen, bliver der ikke foretaget nogen bygningsmæssige ændringer.

Foto 3.2.1 Husdyrbruget set fra nordøst på Reersnæs Kirkevej

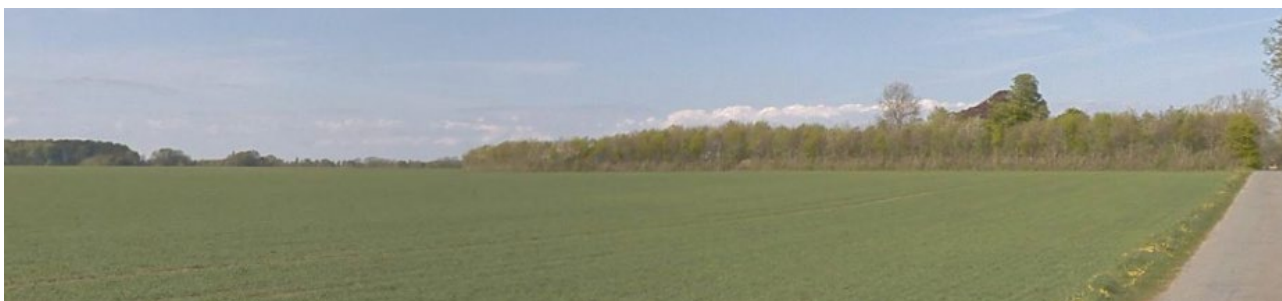

Foto 3.2.2 Husdyrbruget set fra syd på Reersnæs Kirkevej

Foto 3.2.3 Husdyrbruget set fra øst på Reersnæs Kirkevej

Foto 3.2.4 Husdyrbruget set fra vest på Reersnæs Kirkevej

Forhold til Kommuneplan

Ejendommen ligger i et område, der ifølge kommuneplan 2021-2033 har følgende udpegninger:

Aktuelle udpegninger i kommuneplan 2021-2033
Kystnærhedszone
Skovrejsning ønsket
Økologiske forbindelser
Jordbrugslandskaber

Kystnærhedszone

Det ansøgte ligger inden for kystnærhedszonen. Kystnærhedszonen er fastlagt jf. planlovens § 5a, stk. 3 og skal generelt friholdes for anlæg der ikke har behov for kystnærhed. Som hovedregel må der kun opføres byggeri og anlæg, der er erhvervsmæssigt nødvendig for driften af landbrug, skovbrug og fiskeri. Øvrigt byggeri, anlæg, terrænændringer eller ændret arealanvendelse kan i udgangspunktet kun ske for at varetage væsentlige planlægnings- eller samfundsmæssige hensyn, der ikke kan henvises til en placering uden for kystnærhedszonen.

Det vurderes at klimacontaineren til smågrise og en nedgravet fortank til afhentning af gylle er erhvervsmæssigt nødvendigt for landbrugsdriften på ejendommen, og at projektet ikke kan henvises til en anden placering på ejendommen, som er uden for kystnærhedszonen, da hele ejendommen er omfattet af kystnærhedszonen.

Skovrejsning ønsket

Det ansøgte ligger indenfor skovrejsning ønsket. Udpegningen af skovrejsningsområder skal fremme skovrejsning i kommunen og understøtte udviklingen af potentielle naturområder.

Det vurderes at klimacontaineren til smågrise og en nedgravet fortank til afhentning af gylle, ikke er til hinder for ny skovrejsning, da begge ansøgte projekter ønskes etableret i forbindelse med eksisterende staldbygninger og gylletank, inden for det afgrænsede driftsområdet af husdyrbruget.

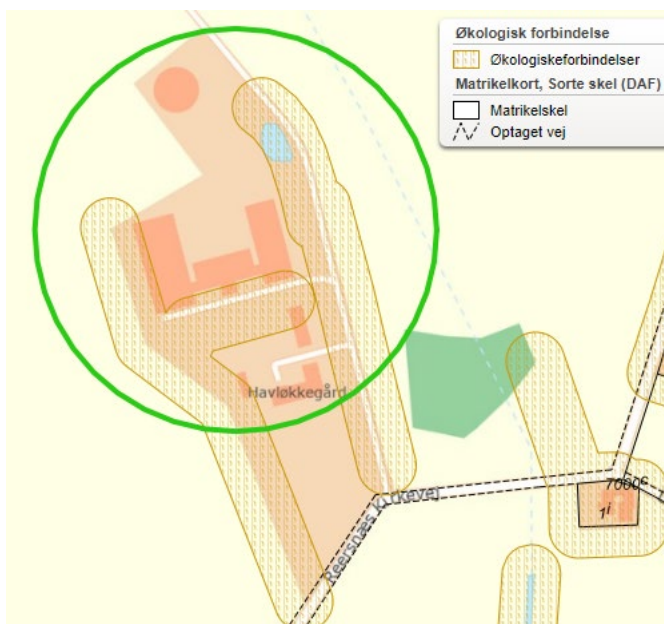
Kort 3.2.5 Ejendommen ift. skovrejsning ønsket jf. kommuneplanen.

Økologiske forbindelser

De økologiske forbindelser er en del af Grønt Danmarkskort. Udpegningerne omkring husdyrbruget består af eksisterende beplantning omkring ejendommen, se nedenstående kort 3.2.2. Inden for de økologiske forbindelser skal dyr og planter spredningsmuligheder sikres og om muligt forbedres gennem forvaltning, planlægning og arealadministration.

De økologiske forbindelser regulerer ikke selve husdyrbruget, men ved nyetablering af beplantning fastsættes der vilkår om brug af hjemmehørende arter jf. udpegningsen og kommunens naturpolitik.

Det vurderes, at det ansøgte ikke vil forringe dyr og planter spredningsmuligheder, da de økologiske forbindelser ikke brydes, fordi der ikke sker nogle ydre ændringer af husdyrbruget, ud over en nedgravet fortank til gyllebeholderen og en klimacontainer til smågrise i forbindelse med eksisterende stalde.

Kort 3.2.6 Ejendommen ift. økologiske forbindelser jf. kommuneplanen

Jordbrugslandskaber

Ejendommen ligger inden for jordbrugslandskaber i karakterområde 7. Skovlandskabet.

Kommuneplanen skelner mellem "Jordbrugslandskaber" og "Værdifulde jordbrugslandskaber" og hele kommunen er omfattet af enten den ene eller anden udpegning.

Jordbrugslandskaber består af almindelige jordbrugslandskaber og udgør hovedparten af Lollands landskab. Her er landskabskarakteren tydelig. Men den er typisk påvirket af de senere årtiers landbrugs- eller bymæssige udvikling, der i større eller mindre grad har udvisket natur- og kulturgeografiske træk samt rumlige og visuelle værdier.

I jordbrugslandskaber bør landskabets karaktertræk samt eventuelle rumlige og visuelle kvaliteter sikres gennem planlægning og forvaltning.

Inden for karakterområde 7. Skovlandskabet skal man være særlig opmærksom på at bevare de uforstyrrede kyststrækninger, fastholde de fligede former på skovene, undgå høje og omfangsrige byggerier og generelt placerer nyt byggeri lavt i landskabet eller skjult bag beplantning, samt sikre de maritime kulturmiljøer.

Særlig karakteristisk er den øst-, syd- og vest- og midterste del af karakterområdet, dvs. området omkring Knuthenborg, Kristianssæde Skov, Havlækkegård, Knuthenlund og Vesterborg. Her er de særligt egnstypiske kendetegn fortsat synlige i form af de store skovområder, de mange herregårde med bevarede dyrkningsskel, diger og solitærtræer, de mange tidligere husmandsbrug med små jordlodder, de små landsbyer samt de kuperede og lave områder. Som et yderligere karaktertræk er her desuden de mange levende hegn og de grønne landsbyafgrænsninger.

Havlækkegård-området er i middeltilstand. De karaktergivende elementer i dette skov- og herregårdsområde er påvirket af det intensive landbrugslandskab, der omgiver herregården, og de store og meget markante landbrugsbygninger sydvest for Havlækkegård. Områdets mange tidligere husmandsbrug er blevet om- og tilbygget og deres jorder er blevet sammenlagt og mange levende hegn er blevet fjernet, skønt de set som husmandskolonier har bevaret bebyggelsesstrukturen, dvs. bebyggelsernes regelmæssige beliggenhed langs de smalle landeveje. Trods dette er vejstrukturen og de mange tilbageværende levende hegn, som også kan aflæses på kort fra 1800-tallet, fortsat i fin tilstand. I Havlækkegård-området, har bygningerne mere karakter af industrilandbrug end herregård skønt området stadig har bevaret sin karakter af herregårdslandskab.

Fra 1919 måtte herregårdene ifølge lensafløsningsloven afgive jord til jordløse landarbejdere – de såkaldte statshusmandsudstyknings, hvilket gav landarbejderne et nyt eksistensgrundlag som husmænd. De nye jordudstyknings ligger stadig spredt ud i landskabet som mindre bebyggelser og består af større enheder, som f.eks. de otte øst for Havlækkegård.

Strukturudviklingen har også på Lolland bevirket større marker og fjernelse af levende hegn. På kort fra slutningen af 1800-tallet ses mange mindre markfelter adskilt af hegn, men allerede i begyndelsen af 1900-tallet var dette under en hastig forandring. Karakterområdets nordvestlige del omkring herregården Havlækkegård er dog fortsat kendetegnet af både mange og lange sten- og jorddiger og af mange levende hegn.

En yderligere nedlæggelse af hegn og dyrkningsskel samt etablering af nyt byggeri uden for den oprindelige bebyggelsesstruktur, forringer det meget karakteristiske bebyggelsesmønster, som alle enkelt-elementerne tilsammen danner.

Landbrugets bebyggelser er afhængige af en vedligeholdelse, der respekterer de oprindelige kulturhistoriske og bygningsmæssige træk, og landskabet er sårbart over for nedrivning eller ændringer af kulturhistorisk værdifulde bygninger og over for nye landbrugsbygninger, der opføres uden hensyn til de eksisterende landskabelige, kulturhistoriske, arkitektoniske og bygningsmæssige træk.

Med sin placering mellem de omkringliggende skove rummer området store oplevelsesmuligheder, hvor man kan færdes i tæt skov og ud i det åbne land, der giver oplevelsen af skiftevis store åbne og små lukkede rum. Variationen mellem skov og land, samt den spredte gårdbebyggelse, udgør kernen af oplevelsen af skovlandskabet og dets rumlige og visuelle kvaliteter.

Omkring Havlækkegårds produktionsbygninger er der mod syd, øst og vest etableret levende hegn eller beplantningsbælter, der afskærmer bebyggelsen og sikrer at ejendommen er indpasset i det sårbare skovlandskab, kort 3.2.3. Beplantningsbælterne og det levende hegn sikrer, at ejendommen fremstår godt indpasset i skovlandskabet. For ikke at forringe landskabsinteresserne og for at understøtte områdets skovkarakter, stilles der vilkår om fastholdelse af eksisterende beplantning samt vilkår om etablering af to nye levende hegn rundt om gylletanken med den nye teltoverdækning, kort 3.2.4.

Kort 3.2.7 Beplantning omkring Havløkkegaard.

For at afskærme gylletanken med den teltoverdækning, som står meget synligt placeret i landskabet, langt væk fra de andre driftsbygninger og uden beplantning omkring, stilles der vilkår om etablering af to beplantningsbælter, der kan fastholde områdets skovkarakter, så de landskabelige interesser ikke forringes. Mod vest for gylletanken skal der etableres et nyt smalt beplantningsbælte (beplantning 6 markeret på kort 3.2.4), og mod øst skal der etableres et bredere beplantningsbælte (beplantning 7 markeret på kort 3.2.4), der kan virke afskærmende.

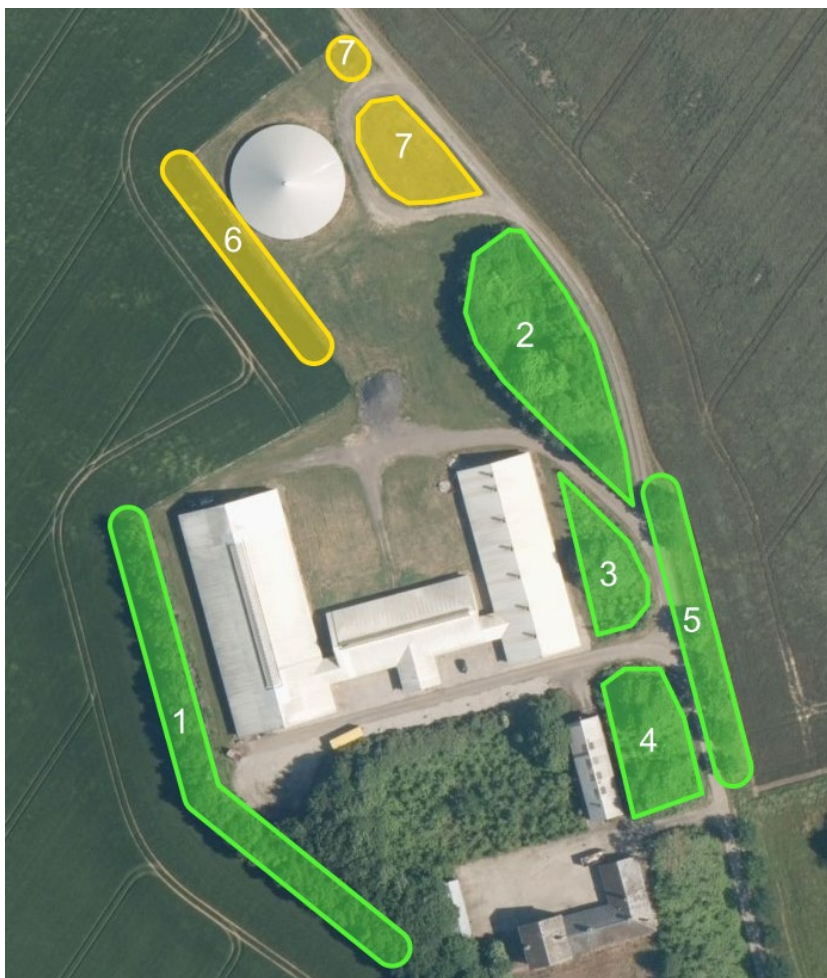
Det smalle beplantningsbælte mod vest (beplantning 6 markeret på kort 3.2.4) skal etableres som et 3-rækket levende hegn. Det brede beplantningsbælte mod øst (beplantning 7 markeret på kort 3.2.4)

skal etableres som et 5-rækket levende hegn, hvor den yderste og inderste række må etableres som fodpose med kun buske. Når beplantningsbælterne 6 og 7 er færdigetableret, skal de være min. 10 m høje og skal slutte tæt i min. 8 m højde.

De eksisterende beplantninger 1-5 markeret på kort 3.2.4, skal bevares, som de er nu med den nødvendige vedligeholdelse, så maksimal højde og tæthed opnås. Dette stilles der vilkår om.

Beplantninger 1-5 markeret på kort 3.2.4 må tyndes og vedligeholdes, efterhånden som træer og buske vokser sig større, men skal fortsat kunne slutte tæt, i løbet af 3 vækstsæsoner. Beplantninger 1-5 markeret på kort 3.2.4 må kun ryddes, hvis de erstattes af nye beplantninger på samme placering og omfang i første plantningssæson efter rydning.

Ved etablering af beplantning 6 og 7 markeret på kort 3.2.4, eller hvis dele af eller hele beplantning 1-5 markeret på kort 3.2.4 ryddes, skal de nyetablerede beplantningsbælter have 1,5 meter mellem hver række og 1,25 meter mellem hver plante, indtil beplantningsbæltet slutter tæt. Beplantningsbælterne skal bestå af en blanding af hjemmehørende lokalitetstilpassede træer og buske (jf. www.plantevalg.dk). Følgende egnskarakteristiske buske, alm. syren, kræge, mirabel og rød kornel, kan iblandes, men de må maksimalt udgøre 30 % af planterne. I de brede beplantningsbælter mod øst (plantebælte 2, 3, 4 og 7 på kort 3.2.4) må den yderste og inderste række etableres som fodpose med kun buske.

Kort 3.2.8 Havløkkegaard med angivelse af beplantning/plantebælter 1-5, som skal fastholdes, er markeret med grønt og de to nye plantebælter 6 og 7, som skal etableres, er markeret med gult.

Vurdering

I forbindelse med ansøgningen om fortsat brug af staldanlæg til søer og smågrise efter nyere og mere fleksible regler, etableres en nedgravet fortank til gyllebeholderen og en klimacontainer til smågrise i forbindelse med eksisterende staldbygninger. Derudover skal der ikke laves ændringer i forbindelse med ansøgningen. Projektet vurderes at være i overensstemmelse med kommuneplanens rammer.

Samlet vurdering

Det er Lolland Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte kan gennemføres uden væsentligt at tilsidesættelse af de landskabelige værdier i området.

Der stilles følgende vilkår om bevaring af afskærmende beplantning.

Vilkår

- Vest for gylletanken (beplantning 6 markeret på kort 3.2.8) skal der etableres et 3-rækket levende hegn. Når beplantning 6 er færdigetableret, skal det opnå en højde på minimum 10 m og slutter tæt i minimum 8 m højde.
- Øst for gylletanken (beplantning 7 markeret på kort 3.2.8) skal der etableres et 5-rækket levende hegn, hvor den yderste og inderste række må etableres som fodpose med kun buske. Når beplantning 7 er færdigetableret, skal det opnå en højde på minimum 10 m og slutter tæt i minimum 8 m højde.
- Eksisterende beplantning 1-5 (kort 3.2.8) skal bevares, som de er nu med den nødvendige vedligeholdelse, så maksimal højde og tæthed opnås.
- Beplantninger 1-5 (kort 3.2.8) må tyndes og vedligeholdes, efterhånden som træer og buske vokser sig større, og skal fortsat kunne slutte tæt i løbet af 3 vækstsæsoner.
- Beplantninger 1-5 må kun ryddes, hvis de erstattes af nye beplantninger på samme placering, i første plantningssæson efter rydning.
- Ved etablering af beplantning 6 og 7 markeret på kort 3.2.4, eller hvis dele af eller hele beplantning 1-5 ryddes, skal de nyetablerede beplantningsbælter have 1,5 meter mellem hver række og 1,25 meter mellem hver plante, indtil beplantningsbæltet slutter tæt.
- Nye beplantningsbælter skal bestå af en blanding af hjemmehørende lokalitetstilpassede træer og buske (jf. www.plantevalg.dk – se bilag 4).
- Følgende egns karakteristiske buske, alm. syren, kræge, mirabel og rød kornel, kan iblandes, men de må maksimalt udgøre 30 % af planterne.
- I de brede beplantningsbælter mod øst (plantebælte nr. 2, 3, 4 og 7 på kort 3.2.8) må den yderste og inderste række etableres som fodpose med kun buske.

4. AMMONIAK

I dette kapitel beskrives ammoniak fra anlægget og dets betydning for natur – herunder særligt ammoniakfølsom natur og internationale naturbeskyttelsesområder, samt beregning i forhold til renere teknologi.

4.1 AMMONIAK FRA ANLÆGGET

Ansøgers oplysninger

Den totale ammoniakemission fra ejendommen udgør 2.794 kg ammoniak pr. år, hvilket er en stigning på 148 kg ammoniak pr. år i forhold til den tilladte drift og et fald på 10 kg ammoniak pr. år i forhold til 8-årsdriften.

Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	2629,9	164,5	2794,4
Nudrift	2489,5	157,3	2646,8
8 års-drift	2489,5	314,6	2804,1

Tabel 4.1.1 Beregnet total ammoniakemission fra den elektroniske ansøgning

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Stigningen i ammoniakemission i forhold til nudrift skyldes, at der etableres en klimacontainer og etableres en fortank

Fald i ammoniakemissionen fra driften for 8 år siden til nudriften skyldes overdækning af ejendommens gyllebeholder.

Lolland Kommune har ingen bemærkninger til ansøgers oplysninger, og den øgede ammoniakemission betydning i forhold til tidligere drift vurderes i nedenstående afsnit.

4.2 AMMONIAK, RENERE TEKNOLOGI OG BAT KRAV

Ansøger skal her i den elektroniske ansøgning beregne en værdi for maksimal emission af ammoniak fra det samlede anlæg. Er den værdi mindre end den faktisk beregnede værdi af ammoniakemission fra det samlede anlæg, overholder den ansøgte drift kravet til renere teknologi angående ammoniak emission (BAT ammoniak).

Ansøgers oplysninger

Stort set alle stalde er med delvise spaltegulve og gyllebeholderen er overdækket.

	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav Kg N/år	2557	315	2872
Faktisk emission Kg N/år	2630	157	2787
Forskel Kg N/år			85
BAT krav overholdt			Ja

Tabel 4.2.1 Ansøgers tabel over beregnet BAT ammoniakkrav samt faktisk ammoniakemission – beregning fra den elektroniske ansøgning

BAT kravet er overholdt og der anvendes ingen virkemidler udover delvist spaltegulv og overdækning af gyllebeholderen til at reducere ammoniakfordampningen fra staldene.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune har ingen bemærkninger til ansøgers beregning i den elektroniske ansøgning eller redegørelse.

Der er tidligere meddelt miljøgodkendelse til ejendommens drift efter kapitel i miljøbeskyttelsesloven. I denne godkendelse var der ikke stillet vilkår om teknologi til reduktion af ammoniakemission fra anlægget, der skal medtages i BAT- beregningen.

Vilkår om overdækning af gyllebeholder, der er en forudsætning for beregningen, fremgår af afsnit 2.2.

Da lovgivningens krav om den maksimale ammoniakemission fra anlægget if. til renere teknologi overholdes, stilles der ingen vilkår.

4.3 GRÆNSEOVERSKRIDENDE VIRKNING

Ansøgers oplysninger

Det er vurderet, at det udelukkende er produktionens emission af ammoniak der potentielt kan have en grænseoverskridende virkning. Det er dog vurderet at ammoniakemissionen har et niveau og en karakter, hvor hovedparten af emissionen vil påvirke lokalområdet og kun mindre del af emissionen vil bidrage til baggrundsbelastningen i omkringliggende lande. Det er derfor vurderet at produktionen ikke medfører grænseoverskridende virkninger hverken lokalt eller internationalt.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune har ingen bemærkninger til ansøgers vurdering, og der stilles ingen vilkår på dette grundlag.

4.4 AMMONIAKFØLSOMME LOKALITETER

Her skal Lolland Kommune vurdere, om ammoniak fra anlægget påvirker ammoniakfølsomme lokaliteter – kategori 1, - 2 og kategori 3 natur. Kategorierne, grænseværdierne samt beregning af ammoniak fra anlægget på de enkelte kategorier beskrives nærmere i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen

- Kategori 1 natur er særlig ammoniak følsomme naturtyper omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3 og beliggende i internationale naturbeskyttelsesområde (Natura 2000) - husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 2, stk. 1, pkt. 1.
- Kategori 2 natur er særlig ammoniak følsomme naturtyper omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3 og beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder - husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 2, stk. 1, pkt. 2.
- Kategori 3 natur er andre ammoniakfølsomme naturtyper omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3 samt ammoniakfølsomme skove - husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 2, stk. 1, pkt. 3.

Ansøgers oplysninger

Påvirkning af den omkringliggende natur gennem deposition af ammoniak kan i visse tilfælde medføre en væsentlig påvirkning af naturen. Der er dog opstillet en række krav og kriterier for hvornår en påvirkning er væsentlig, og bedriften overholder disse krav til alle særligt sårbare kategori 1 og 2 naturtyper i området.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1 Ammoniakfølsomme naturtyper (bilag 3 pkt. D), beliggende <i>inden</i> for Natura 2000-område og omfattet af udpegningsgrundlaget og kortlagt, samt heder og overdrev i øvrigt, som er beliggende <i>inden</i> for et Natura 2000-område og omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.	Max. total deposition (afhængig af antal husdyrbrug i nærheden* af naturområdet): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2 Ammoniakfølsomme naturtyper (bilag 3 pkt. D) beliggende <i>uden</i> for internationale naturbeskyttelses-områder: Højmoser, lobeliesøer, heder større end 10 ha samt overdrev over 2,5 ha der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 .	Max. total deposition på 1,0 kg N/ha pr. år.
Kategori 3. Heder, moser og overdrev, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 men som er beliggende uden for Natura 2000-områder, samt ammoniakfølsomme skove større end 0,5 ha og mere end 20 m brede.	Max. mer deposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.
*Antallet af husdyrbrug i nærheden for kategori 1-natur, opgøres som en summering af: 1) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 150 kg NH ₃ -N pr. år inden for 200 m, 2) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 450 kg NH ₃ -N pr. år inden for 200-300 m,	

- 3) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år inden for 300-500 m,
 4) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 1.500 kg NH₃-N pr. år inden for 500-1.000 m, og
 5) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 5.000 kg NH₃-N pr. år inden for 1.000-2.500 m.

Tabel 4.3.1 Ansøgers tabel over naturkategorierne

Nedenstående skema viser depositionen til de forskellige naturkategorier som totaldeposition (kategori 1 og 2 natur) og som merdeposition (kategori 3 natur). Såfremt bekendtgørelsens afskæringskriterier som angivet i skemaet ovenfor ikke er overholdt vil det enkelte punkt efterfølgende blive beskrevet yderligere og vurderet. Er kriterierne overholdt vil der ikke blive foretaget yderligere vurderinger.

Naturkate- gori	Kumula- tion	Totaldeposi- tion Kg N/ha/år	Merdeposi- tion Kg N/ha/år	Vurdering
Kategori 1 na- tur	0	0,1	-	Nærmeste kategori 1 natur ligger over 2,9 km væk. Produktionen medfører deposition i området på 0,0 kg N/ha/år og bekendtgørelsens krav til totaldeposition til kategori 1 natur overholdes. Det vurderes at produktionen ikke medfører en væsentlig påvirkning af området. Kumulation er ligeledes vurderet.
Kategori 2 na- tur		0,0	-	Nærmeste kategori 2 natur ligger over 18 km væk. Bekendtgørelsens krav til totaldeposition til kategori 2 natur overholdes. Det vurderes at produktionen ikke medfører en væsentlig påvirkning af området.
Kategori 3 na- tur		Op til 0,2	Op til 0,0	Nærmeste kategori 3 natur ligger nord og øst for ejendommen i form af en potentiel ammoniak følsom skov. Merdepositionen set i forhold til 8 års driften udgør op til -0,1 kg N/ha/år, og bekendtgørelsens afskæringskriterier for kategori 3 natur er dermed overholdt.
Øvrig § 3 na- tur		Op til 9,2	Op til 0,7	Nærmeste § 3 natur ligger vest for ejendommen i form af en sø. Merdepositionen set i forhold til 8 års driften udgør op til -0,1 kg N/ha/år, og bekendtgørelsens afskæringskriterier for kategori 3 natur er dermed overholdt.

Tabel 4.3.2 Ansøgers oplysninger om de faktiske forhold ved ejendommen

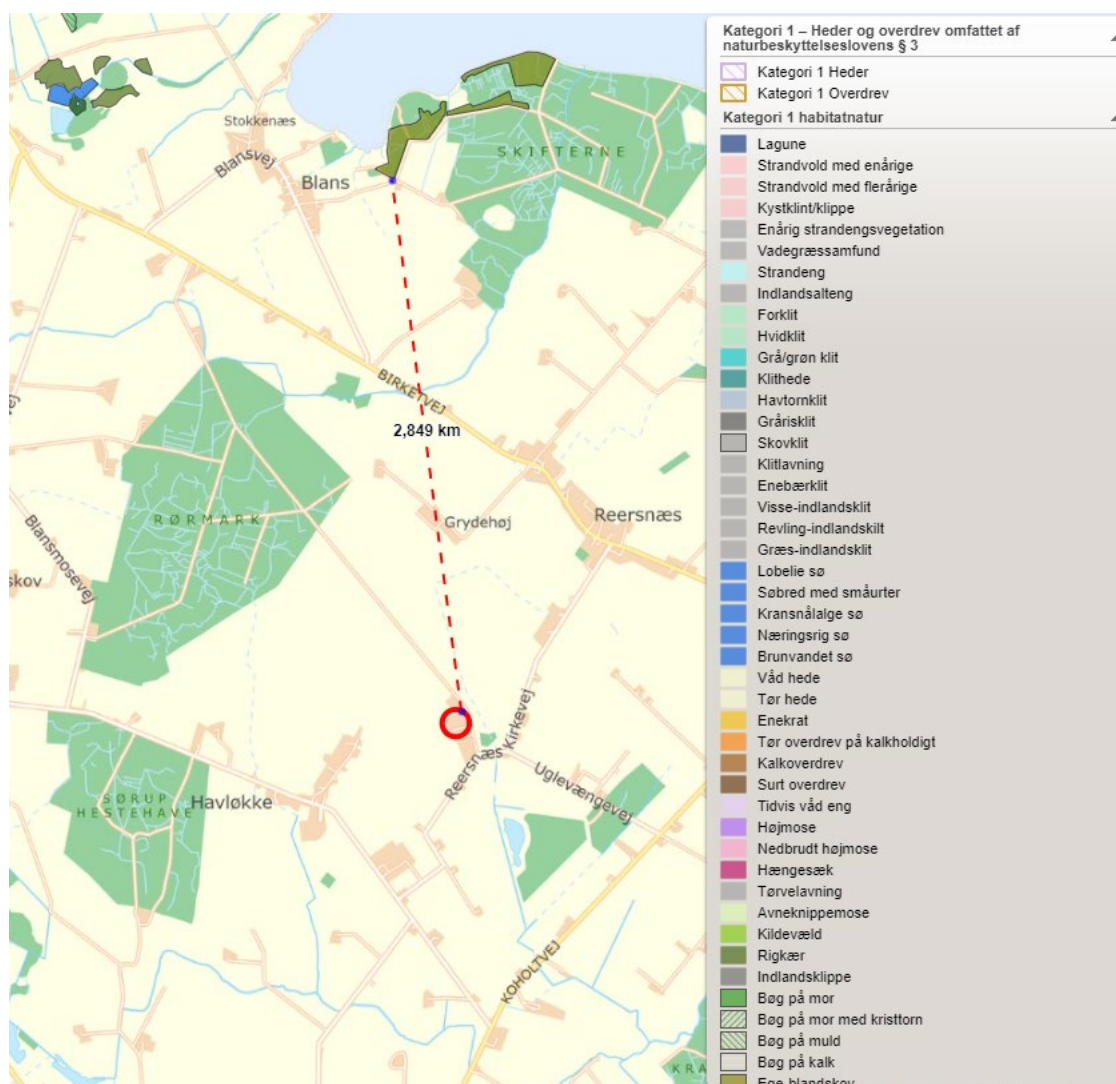
Vurdering

Ejendommen overholder ikke alle afskæringskriterier i bekendtgørelsen, men det vurderes, jf. forarbejderne til udarbejdelse af afskæringskriterier, at produktionen ikke medfører en påvirkning af den omkringliggende natur.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Nærmeste kategori 1 natur er en ege-blande-skov i Natura 2000 område nr. 173 – Smålandsfarvandet m.v. ca. 2,5 km nord for husdyranlæg på Havlækkegaard. De næst nærmeste områder med kategori 1 natur ligger mere end 4 km fra ejendommen.

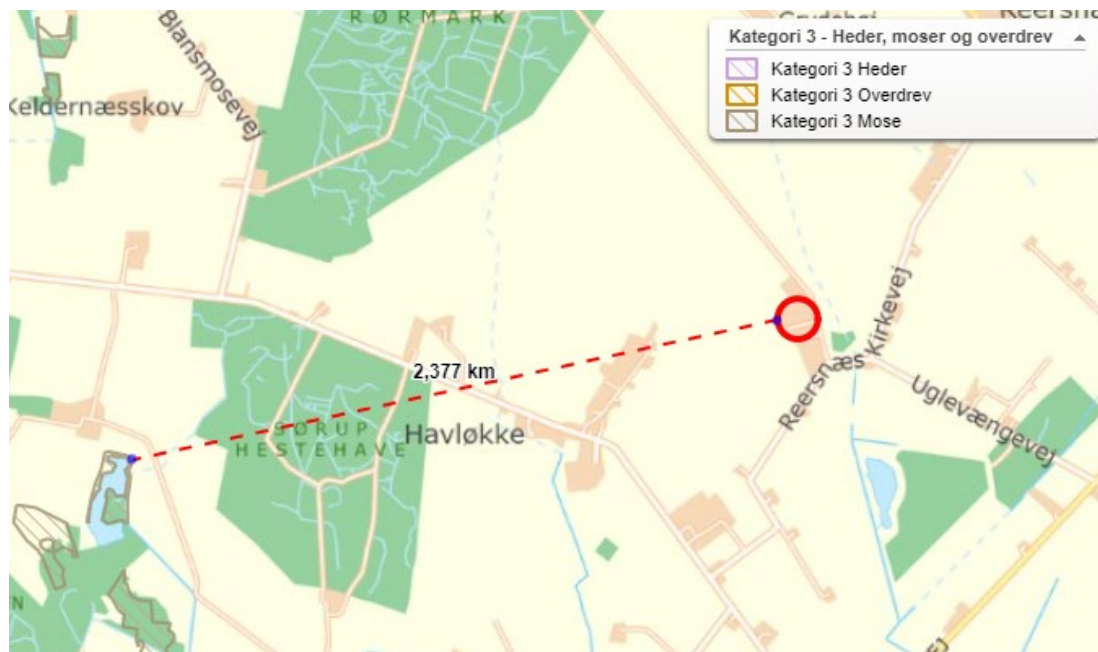
I den elektroniske ansøgning er det beregnet, at totaldepositionen fra Havlækkegaard i ansøgt drift på nærmeste kategori 1 natur er 0,0 kg N/ha/år, som beskrevet af ansøger.

Kort 4.3.4 Husdyranlæg på Havlækkegaard i forhold til nærmeste kategori 1 natur

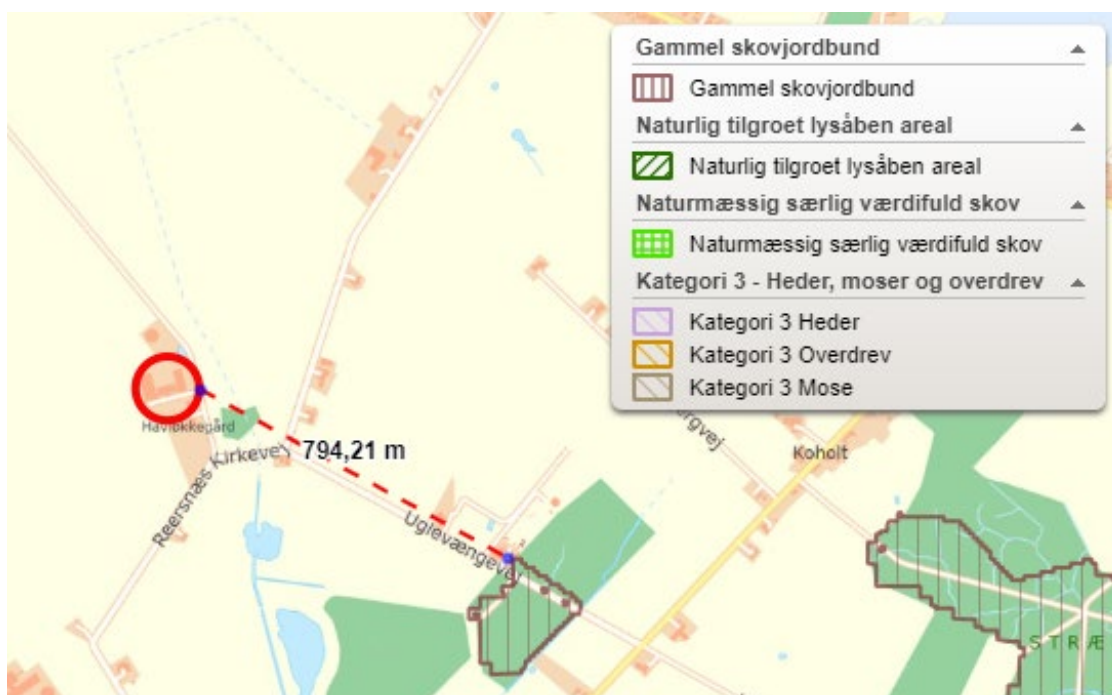
Nærmeste kategori 2 natur er et overdrev ved Rødbyhavn syd for ejendommen, der ligger ca. 19 km syd for ejendommen. Totaldisposition på arealet er i ansøgt drift beregnet til 0,0 kg N/ha/år, som beskrevet af ansøger.

Nærmeste kategori 3 natur, der ikke er skov, er et overdrev ca. 1,9 km vest for ejendommens anlæg. I den elektroniske ansøgning kan det beregnes, at området modtager 0,0 kg N/ha/år i ansøgt drift.

*Kort 4.3.5
Husdyranlæg
på Havlække-
gaard i for-
hold til nær-
meste kate-
gori 3 natur,
der ikke er
skov*

Kategori 3 natur i form af ammoniakfølsom skov (fastlagt af Miljøstyrelsen) ligger det nærmeste område defineret som "gammel skovbund" ca. 794 m fra Havlækkegaard.

*Kort 4.3.5
Ejendommen i for-
hold til nær-
meste kate-
gori 3 natur,
der er skov*

Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal Lolland Kommune acceptere en merdeposition if. til nudriften og/eller driften for 8 år siden på op til 1 kg N/ha/år. Kommunen kan efter en nærmere vurdering acceptere en større deposition.

Det er Lolland Kommunes vurdering, at ammoniakdepositionen på både kategori 1, - 2 og 3 natur overholder bekendtgørelsens grænseværdier.

Lolland Kommune stiller ingen vilkår.

4.5 AMMONIAK OG SÆRLIGT BESKYTTEDE DYRE- OG PLANTEARTER

Her skal Lolland Kommune vurdere, om der er arter omfattet af Habitatdirektivet, som er de samme arter, som er omfattet af Habitatbekendtgørelsen bilag IV (bilag IV arter eller særligt beskyttede dyre- og plantearter).

Ansøgers oplysninger

Beskyttede arter

Dyr og planter omfattet af bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring bedriften og bedriftens arealer. På baggrund af Faglig Rapport nr. 635, 2007 "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" fra Danmarks Miljøundersøgelser, samt Videnskabelig Rapport nr. 50, 2013 "Overvågning af arter 2004-2011" fra Nationalt Center for Miljø og Energi, vurderes det at følgende bilag IV-arter kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring bedriften og udbringningsarealerne.

Navn	Registreret forekomst	Udbredelsesområde
Odder		X
Markfirben		X
Stor vandsalamander		X
Spidssnudet frø		X
Løvfrø	X	
Arter af flagermus		X

Tabel 4.5.1 Arter der kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted omkring anlægget

Der ligger flere små søer omkring ejendommen hvor der er potentiale for bilag IV-arter (spidssnudet frø og stor vandsalamander). Der er dog ikke registreret bilag IV arter i de nærmeste søer. Mod nord-vest er der registreret løvfrø. Produktionen påvirker det område med totalt 0,0 kg N/ha/år. Merdepositionen er beregnet til op til 0,0 kg N/ha/år.

For de øvrige arter gælder at ingen registreringer er i lokalområdet, jf. oplysninger på Naturdata gennem Danmarks miljøportal.

Danmark har jf. Biodiversitetskonventionen forpligtet sig til at standse tabet af biologisk mangfoldighed. Arter, som er forsvundet fra Danmark eller truet af udryddelse, er registreret som sådan på Den danske Rødliste.

Vurdering

Ligeledes gælder at det er vurderet at produktionen ikke vil medføre en påvirkning af beskyttede arter. Der er ingen eller minimal påvirkning af de registrerede leveområder for bilag IV arter. Derfor vurderes tilstedeværelsen af bilag IV arter omkring ejendommen at være foreneligt med den produktion der er på ejendommen og det forhold at der gives en tilladelse på ejendommen vil ikke medføre en øget påvirkning af arterne.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Det er Lolland Kommunes vurdering, at der ikke er bilag IV planter, der kan påvirkes af den ansøgte drift af husdyrbruget, da der ikke er registreret sådanne fund i nærheden.

Da der ikke sker nedrivning af bygninger eller rydning af ældre træer, er det Lolland Kommunes vurdering, at der ikke vil ske påvirkning af flagermus.

Af andre bilag IV dyr, er det Lolland Kommunes vurdering, at det alene er padder tilknyttet søer nær ejendommen, som kan blive påvirket af ammoniak fra den ansøgte drift. Påvirkning kan ske ved, at søerne hurtigere gror til og dermed bliver uegnede som yngle- og levested for de særligt beskyttede padder.

Overordnet set er det Lolland Kommunes vurdering, at en merdeposition på op til 1 kg ammoniak pr. år pr. ha i forhold til driften for 8 år siden samlet set ikke vil give en væsentlig negativ påvirkning af liv i – og ved søer.

Sø	1	2	3	4
Ammoniak (kg/ha/år) - ansøgt	9,2	1,0	0,4	0,5
Ammoniak (kg/ha/år) - nudrift	8,0	0,9	0,4	0,5
Ammoniak (kg/ha/år) - 8 år siden	8,4	1,0	0,4	0,5

Tabel 4.3.1 Tabel over ammoniakdeposition i de 4 mest påvirkede søer

Da der ikke er merdeposition på mere end 1 kg ammoniak pr. ha pr. år til nogen af de 4 nærmeste søer, er det Lolland Kommunes vurdering, at den ansøgte drift ikke giver anledning til forringede leveforhold for evt. padder i de 4 søer, som er mest påvirket af ammoniak fra ejendommens stald og anlæg til husdyrgødning i ansøgt drift.

Kort 4.4.2 Havlækkegaard men og de 4 nærmeste søer

Der er derfor ikke grundlag for at stille vilkår i forhold til særligt beskyttede dyre- eller plantearter.

4.6 AMMONIAK OG INTERNATIONALE NATURBESKYTTELSESOMRÅDER

Her skal Lolland Kommune vurdere om ammoniak fra anlæggets påvirker internationale naturbeskyttelsesområder - kaldet Natura 2000.

Ansøgers oplysninger

Ansøger har ikke redegjort særskilt for dette punkt.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Nærmeste Natura 2000 område er N173 (Smålandsfarvandet m.v.) ca. 1,7 km nord øst for havlækkegaard.

I den elektroniske ansøgning beregnes det, at området ikke påvirkes direkte med ammoniak fra ejendommen.

Kort 4.5.1 Ejendommen og nærmeste Natura 2000 område N 173 (Smålandsfarvandet m.v.)

Der stilles derfor ingen vilkår.

5. JORD, GRUNDVAND OG OVERFLADEVAND

I dette kapitel beskrives anlægget i forhold til jord, grundvand og overfladevand.

5.1 SPILDEVAND

Her skal Lolland Kommune vurderer afledning af spildevand fra ejendommen.

Ansøgers oplysninger

Spildevandsmængde

Spildevandstyper	m ³ /år efter godkendelse	Afledes til	Rense-foranstaltning
Rengøringsvand, drikkevandsspild mv.	300 m ³	Gyllebeholder	Ingen
Sanitært spildevand stalde	100 m ³	Nedsivning	Septik tank

Beskrivelse af spildevandstilledning

300 m³/år spildevand tilledes gyllebeholder med flydende husdyrgødning.

Beskrivelse af spildevandsafledning

Rengøringsvand ledes fra stald til gyllebeholder.

Sanitært spildevand ledes til septik tank.

Tagvandet opsamles ikke.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Både drikkevandsspild og vaskevand fra rengøring af stalde ledes sammen med gylle til gyllebeholderne og indgår i beregning af kapacitet af gylle m.v. til gyllebeholderne – se afsnit 2.3.

Sanitært spildevand reguleres af Lolland Kommunes spildevandsregulativ, og septiktanken indgår i Lolland Kommunes tømningsordning.

Lolland Kommune har ingen bemærkninger, og der stilles ingen vilkår.

5.2 JORD OG GRUNDVAND

Her skal Lolland Kommune vurderer, om den ansøgte drift giver anledning til risiko for forurening af jord eller grundvand.

Ansøgers oplysninger

Ansøger har ikke oplyst særskilt om dette.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Stalde og gyllebeholdere er etableret efter retningslinier i lovgivningen, som bl.a. fremgår af husdyrgødningsbekendtgørelsen og byggelovgivningen.

Det er Lolland Kommunes vurdering, at overholdelse af bestemmelserne i husdyrgødningsbekendtgørelsen sikre, at staldanlæg og gyllebeholdere ikke giver anledning til forurening af jord og grundvand.

Der stilles derfor ingen vilkår.

5.3 OVERFLADEVAND

Her skal Lolland Kommune vurderer, om den ansøgte drift giver anledning til væsentlig påvirkning af overfladevand.

Ansøgers oplysninger

Ansøger har ikke oplyst særskilt om dette.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Overfladevand ledes via dræn til det efter naturbeskyttelsesloven beskyttede vandløb 33 Maribo, der afleder til Nældevads Å og dermed til Smålandsfarvandet.

Der er i ansøgt drift ingen ændringer i forhold til nudriften. Ændres der på afledningsforholdene, skal der søges en særskilt udledningstilladelse til dette.

Kort 5.3.1 Havlækkegaard i forhold til nærmeste vandløb

Da der ikke sker ændringer i afledningen, stilles der ingen vilkår.

6. FORURENING FRA ANLÆGGET

I dette kapitel beskrives anlæggets direkte påvirkning af omgivelserne – undtagen ammoniak og samt påvirkning af jord, grundvand og overfladevand, som behandles særskilt.

6.1 LUGT

I den elektroniske ansøgning er der lavet en lugtberegning. Der er beregnet en lugtgenegrænse i forhold til for enkelt beliggende beboelser uden landbrugspligt, og som ikke ejes af ansøger (maksimalt 15 OUE³), samlet bebyggelse og områder i landzone, hvor der ved lokalplan er fastlagt områder med beboelse eller samlet bebyggelse (maksimalt 7 OUE) samt byzone (maksimalt 5 OUE).

Der beregnes alene lugt fra stalde, da anlæg til husdyrgødning i den daglige drift ved korrekt brug ikke giver anledning til lugt. Lugt i forbindelse med udbringning af husdyrgødning skal ikke tages med i beregningen.

Ansøgers oplysninger

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger af hvor stort produktionsareal, der er på ejendommen og hvilken type dyr der er tale om. Desuden spiller vindretning, terræn- og beplantningsforhold ind. Lugt stammer primært fra stalden. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med arbejde med husdyrgødning og udbringning heraf.

Lugtemissionen i nudrift og ansøgt drift er beregnet i IT-ansøgningssystemet www.husdyrgodkendelse.dk og er angivet i skemaet herunder:

	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)
Nudrift	13890	25870	13890	25870
Ansøgt drift	15294	28327	15294	28327
Forskel	1404	2457	1404	2457

Tabel 6.1.1 Ansøgers oplysninger om lugt fra ejendommen

Som angivet i tabellen er der en mindre stigning af lugt fra produktionen i forbindelse med godkendelsen.

Lugtemission i Odour Units (OU) beregnes med OML-modellen og i Lugt Enheder (LE) med FMK-modellen. Begge modeller beregner spredningen af lugtemissionen fra husdyrbruget på grundlag af produktionsarealets størrelse og lugtemissionsfaktorerne for den eller de pågældende dyretyper og staldsystemer fastsat i hhv. OU og LE, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, B. Faktisk lugt er den beregnede lugtafgivelse til omgivelserne, efter at eventuelle teknologier til reduktion af lugtemission er inkluderet i beregningerne.

³ OUE = odour units (lugtenheder)

Der er ligeledes foretaget beregninger af lugtpåvirkningen til husdyrbrugets nærmeste naboer i www.husdyrgodkendelse.dk. Den beregnede geneafstand for områdetyperne nabobeboelse, byzone og samlet bebyggelse fremgår af nedenstående tabel:

Bebyggelse	Kumulation Antal	Model	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet afstand til bebyggelse (m)	Genekriterie overholdt
Reersnæs Kirkevej 315 (enkelt bolig)	0	FMK	124	312	Ja
Havløkkegade 27 (samlet bebyggelse)	0	FMK	220	505	Ja
Bandholm (byzone)	0	FMK	391	2072	Ja

Tabel 6.1.2 Ansøgers tabel over geneafstand og faktisk afstand til naboer efter beregning i den elektroniske ansøgning

Kumulation

I forhold til naboer gælder ligeledes et kumulationsprincip, hvor kravene skærpes, såfremt der ligger andre produktioner med en ammoniakemission over 750 kg indenfor en afstand af 100 meter fra enkeltliggende naboer eller 300 meter fra samlet bebyggelse eller byzone.

Der ligger ingen andre produktioner indenfor kumulationsafstandene. Kumulationen er derfor ikke vurderet.

Boligerne på ejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af det generelle beskyttelsesniveau. Dette samme gælder boliger ejet af ansøger.

Vurdering

Produktionen overholder bekendtgørelsens lugtgenekrav, og dermed vil der ikke være en belastning af området udover hvad der kan accepteres.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Tabellen skal læses således, at der skal være mindst 124 m mellem stald (ikke korteste afstand, men beregnet lugtcentrum) til den nærmeste enkelt beliggende bolig uden landbrugspligt, og som ikke ejes af ansøger, og der er reelt 331 m jf. ovenstående tabel 6.1.2. Kravet er derfor overholdt.

Er den korrigerede geneafstand (beregnet) mindre end den vægtede gennemsnitsafstand (den faktiske afstand fra et beregnet lugtcentrum), er kravet overholdt.

Der skal i lugtberegningen desuden tages højde for kumulation – om der er andre større husdyrbrug, der i betydelig grad påvirker de samme boliger og byzone med lugt. Beregning af kumulation fremgår af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Det er Lolland Kommunes vurdering, at både lugtgenekravet til nærmeste nabobeboelser, til samlet bebyggelse samt til byzone jf. beregninger i den elektroniske ansøgning er overholdt, samt at der ikke er kumulation fra andre husdyrbrug til de samme målepunkter.

Lolland Kommune stiller derfor kun vilkår om, at stalde og fodringsanlæg skal holdes rene med henblik på begrænsning af lugt fra ejendommen.

Vilkår

- Stalde og fodringsanlæg skal renholdes, således at lugt fra det samlede anlæg begrænses mest muligt.

6.2 SKADEDYR

Ansøgers oplysninger

Generel bekæmpelse af skadedyr

Bekæmpelse af skadedyr foretages efter Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi fastsatte retningslinjer. Der er aftale med Rovfluen.

Fluegener

Kemisk fluebekæmpelse foretages efter anbefalingerne fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Rottebekæmpelse

Bekæmpelse af rotter foretages efter Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi retningslinjer.

Desuden følges de forbyggende foranstaltninger, som er fastlagt i Bekendtgørelse om bekæmpelse af rotter mv.

Vurdering

Det vurderes, at der med ovenstående udføres en effektiv og tilfredsstillende flue- og skadedyrsbekæmpelse.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

I forhold til skadedyr finder Lolland Kommune det væsentligt, at der ikke skabes gunstige forhold for skadedyr som fluer og rotter, hvilket sikres ved, at der på ejendommen holdes så rent for husdyrgødning, foderspild samt diverse oplag, som det er muligt.

Opstår der problemer med skadedyr finder Lolland Kommune det væsentligt, at bekæmpelsen af disse sker i overensstemmelse med de af Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi, fastsatte retningslinjer, der opdateres løbende.

Lolland Kommune finder det desuden væsentligt, at ansøger fastholdes i forebyggelse af fluer samt rottetilhold. Angående rottetilhold ved en sikringsaftale med et autoriseret rottebekæmpelsesfirma.

Egenkontrol og dokumentation i forhold til fluer og skadedyr fremgår af kapitel 7.

Vilkår

- Der skal være en sikringsaftale med et autoriseret firma til forebyggelse af rottetilhold på ejendommen.
- Der skal overalt på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Institut for Agroøkologi - Aarhus Universitet (Statens Skadedyrslaboratorium).
- Øvrig bekæmpelse af skadedyr på ejendommen skal ske efter retningslinier fra Institut for Agroøkologi - Aarhus Universitet.

6.3 KEMIKALIER OG OLIE

Ansøgers oplysninger

Kemikalier

Forskellige hjælpemidler som rengørings- og desinfektionsmidler til staldrengøring, konserveringsmidler til foderbrug, medicin og andre hjælpestoffer, der kan udgøre en miljørisiko, håndteres og opbevares, så der ikke kan ske en utilsigtet udledning til miljøet.

Pesticider og sprøjteudstyr

Der opbevares ingen pesticider på ejendommen.

Oplag af olie og andre kemikalier

Der er en nedgravet olietank i mellemgangen mellem løbestald og farestald.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Der er jf. BBR 4 olietanke på ejendommen:

- 2 tanke på 1.200 l i stuehusets kælder (G. nr. 55323 – nr. 45912 og 45913)
- En tank fra 2003 med ukendt placering
- En nedgravet tank på 4.000 l fra 1999 ved staldene.

Der er ellers ingen oplag af olie og kemikalier på ejendommen.

Det er Lolland Kommunes vurdering, at gældende lovgivning og Lolland Kommunes affaldsregulativ angående opbevaring og bortskaffelse af evt. kemikalier er tilstrækkelig til at hindre væsentlig miljøpåvirkning fra sådanne produkter.

Der stilles derfor ingen vilkår.

6.4 AFFALD OG KADAVERE

Ansøgers oplysninger

Der forventes en affaldsproduktion der er proportionel med virksomhedens størrelse og type.

Affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse, iagttages (fremgår af § 35 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen). Det betyder, at beskrivelsen skal illustrere, hvordan affaldshåndteringen på husdyrbruget lever op til affaldshierarkiet jf. Miljøbeskyttelseslovens § 6 b. Heraf fremgår det at affaldsforebyggelse og -håndtering skal ske i overensstemmelse med følgende affaldshierarki:

- 1) Affaldsforebyggelse.
- 2) Forberedelse med henblik på genbrug.
- 3) Genanvendelse.
- 4) Anden nyttiggørelse.
- 5) Bortskaffelse.

Husdyrbruget skal sortere sit affald og sikre, at mest muligt affald bliver sorteret fra til genbrug, genanvendelse og anden endelig materialenyttiggørelse. Affald som ikke kan genanvendes skal håndteres som forbrændingseget, deponeringseget eller farligt affald i henhold til Lolland Kommunes regulativ for erhvervsaffald.

Husdyrbruget skal håndtere sit affald efter reglerne i affaldsbekendtgørelsens og affaldsaktørbekendtgørelsen. Det betyder, at husdyrbruget skal sortere deres erhvervsaffald og aflevere det til en godkendt affaldsmottager med henblik på genbrug, genanvendelse eller anvendelse til anden endelig materialenyttiggørelse.

Ifølge affaldsbekendtgørelsen defineres erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse som værende:

- Glasaffald
- Metalaffald
- Plastaffald
- Papiraffald
- Papaffald
- Træaffald
- Genanvendeligt farligt affald, herunder batterier og elektronik
- Genanvendeligt PVC-affald
- Andet affald, der er egnet til materialenyttiggørelse, fx byggeaffald og have-/parkaffald.

Husdyrbruget skal sikre en høj reel genanvendelse af affaldet og skal på anmodning fra kommunen kunne dokumentere, at affaldet bliver leveret til et godkendt affaldshåndteringsanlæg, som sikrer, at de enkelte affaldsfraktioner reelt bliver forberedt med henblik på genbrug eller genanvendt. Dokumentationen kan være fra behandlingsanlægget.

Virksomheder kan aflevere affaldet til:

- Et genanvendelsesanlæg eller et anlæg, som forbereder affald til genbrug, der er registreret i Affaldsregistret.
- En indsamlingsvirksomhed, der er registreret i Affaldsregistret.
- En virksomhed, som kan undlade at lade sig registrere efter bekendtgørelse om Affaldsregistret og om godkendelse som indsamlingsvirksomhed.
- Et kommunalt behandlingsanlæg, der er registreret i Affaldsregistret.
- En kommunal genbrugsplads eller en kommunal ordning efter § 11.
- En frivillig tilbagetagingsordning, jf. bekendtgørelse om affald.

Det vurderes, at husdyrbruget kan producere farligt affald, herunder for eksempel:

- Batterier
- Spraydåser
- Kanyler
- Rester af kunstgødning
- Giftrester (også rottegift)
- Medicinrester
- Lysstofrør

Opbevaring af farligt affald kan udgøre en miljørisiko.

Vurdering

Ejendommen er omfattet af § 16 a og er derfor omfattet af miljøministeriets affaldsregulering og Lolland Kommunes til enhver tid gældende affaldsregulativ for erhvervsaffald. Husdyrbruget skal derfor også være tilknyttet en kommunens ordning for håndtering af farligt affald eller have aftale med en anden godkendt indsamler eller behandlingsanlæg, såfremt der opstår farligt affald på husdyrbruget.

Affaldsmængder

Nedenstående angiver anslåede og forventede mængder af affald årligt.

Affaldstype	Opbevarings-sted	Transportør	Modtageanlæg	Mængder pr. år	EAK-kode	ISAG-kode
Olie- og kemikalieaffald:						
Spildolie			-	-	13.02.08	06.01
Olietromle			-	-	15.01.04	56.20

Blyakkumulatorer	-	-	Kommunal modtagestation	ingen	16.06.01	05.99
Tørbatterier – NiCd		-	Kommunal modtagestation	ingen	20.01.33	77.00
Tørbatterier – Kviksølv		-	Kommunal modtagestation	ingen	20.01.33	77.00
Fast affald:						
Tom emballage (papir/pap/plast)	Kåhavevej 8	Egen		500 kg	15.01.01	50.00
Bigbags af PE-plast	Kåhavevej 8	Egen		50 kg	15.01.02	52.00
Lysstofrør og elsparepærer	Kåhavevej 8	Egen	Kommunal modtagestation	50 kg	20.01.21	79.00
Jern og metal	Intet fast	Produkt-handler	Produkthandler	500 kg	02.01.10	56.20
Diverse brændbart inkl. tomme medicinglas	Kåhavevej 8	Egen		Variierende mængder	Afhængig af indhold / 15.01.07	19.00
Glas	Intet fast	Egen	Kommunal modtagestation		20.01.02	51.00

Vurdering

Der etableres en miljøstation på Kåhavevej 8, hvor virksomheden vil sørge for sortering og afhænde affald. Det vurderes at ejendommen lever op til affaldshierarkiet og til affaldsregulativerne for Lolland Kommune.

Døde dyr

Døde dyr overdækkes med kadaverkappe indtil de afhentes af destruktionsanstalt, DAKA. Afhentning sker løbende. Animalsk affald opbevares så der ikke opstår uhygiejniske forhold, indtil afhentning til autoriseret destruktionsanstalt. Døde dyr opbevares på en plads ved indkørslen til gyllebeholderen.

Kemikalier generelt

Eventuel opbevaring af brugte sprøjter vil ske i kanyleboks og bortskaffes i overensstemmelse med kommunens affaldsregulativ.

Pesticider

Ingen pesticider på ejendommen.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune finder det tilstrækkeligt, at gældende lovgivning om opbevaring og bortskaffelse af affald samt Lolland Kommunes affaldsregulativer overholdes.

Angående kadaver, vil Lolland Kommune vil Lolland Kommune stille vilkår om, at der ved opbevaring af kadaver anvendes kadaverkappe til større dyr og lukket container til mindre dyr.

Egenkontrol og dokumentation i forhold affald fremgår af kapitel 7.

Vilkår

- Store kadaver skal opbevares på fast plads under kadaverkappe, mens mindre kadaver skal opbevares i lukket container.
- Kadaverplads og -kappe samt container til kadaver skal renholdes, så der ikke opstår uhygiejniske forhold.

6.5 STØJ OG VIBRATIONER

Ansøgers oplysninger

Beskrivelse af støjklider

Der kan forekomme støjklider fra:

- Foderanlæg
- Ventilation
- Transport til og fra ejendommen
- Periodevis støj i forbindelse med markdrift

Driftsperiode for støjklider

Det tilstræbes, at støjende aktiviteter afholdes i tidsrummet 7-18. Dog med undtagelse af den periodevis markdrift, hvor virksomheden er afhængig af vejret.

Der anvendes tørfoder og der er fodres 2-4 gange om dagen.

Foderet leveres til siloer, og der vil være støj i forbindelse med indblæsning af foder.

Ventilationen er stort set altid i drift, da det er nødvendigt i forhold til indeklimaet i staldene. Ventilationen renholdes for både at reducere elforbruget og for at reducere støj.

For så vidt angår støj fra landbrugsmaskiner vil der dagligt forekomme kørsel, samt jævnlig transporter med lastbil. Herudover vil der forekomme sæsonbetonet kørsel ved gylleudbringning og markarbejde.

Tiltag mod støjkluder

Støj søges generelt dæmpet ved valg af støjsvag teknologi og afskærmning. Endvidere søges al unødigt tomgangskørsel undgået.

Vurdering

Det vurderes at ejendommens samlede støjbidrag, angivet som det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) i punkter 1,5 m over terræn, målt eller beregnet ved nærmeste beboelses opholdsareal, ikke overskrider Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for støj, og den ansøgte drift af ejendommen kan ske uden væsentlig gene for omkringboende.

Rystelser

Virksomhedens bidrag til niveauet for vibrationsniveauet (dB re 10⁻⁶ m/s²) målt som det maksimale KB-vægtede accelerationsniveau med tidsvægtning S må ikke overstige værdierne i Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø Orientering fra Miljøstyrelsen, nr. 9 1997.

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

Anvendelse	Tidspunkt	Vægtet accelerationsniveau L _{aw} i dB
Boliger i boligområder (hele døgnet)	Hele døgnet	75
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	18-7	75
Børneinstitutioner og lignende	I åbningstiden	75
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	7-18	80
Kontorer, undervisningslokaler og lignende	Hele døgnet	80
Erhvervsbebyggelse	Hele døgnet	85
Kontorer og tilsvarende lokaler i erhvervsbebyggelse, hvor der foregår følsomme aktiviteter	Hele døgnet	80

Anvendelse	Tidspunkt	A-vægtet lydtryksniveau (10-160 Hz), dB	G-vægtet lydtryksniveau dB
Beboelsesrum, herunder børneinstitutioner og lignende	18-7	20	85
	7-18	25	85
Kontorer, undervisningslokaler, og lignende støjfølsomme rum	Hele døgnet	30	85
Erhvervsbebyggelse	Hele døgnet	35	90

Vurdering

I forbindelse med transporter kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er etableret separate indkørsler til ejendommen som anvendes til tung landbrugstrafik. Der er en nabo-beboelse beliggende umiddelbart op til indkørslen til ejendommen. Rystelser fra ejendommen eller transporter i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne, og det vurderes at grænseværdierne overholdes til alle områder nævnt i ovenstående tabeller.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune har ingen bemærkninger til ansøgers redegørelse og vurdering.

Det er Lolland Kommunes vurdering, at Miljøstyrelsens vejledning om støj fra landbrug til enhver tid skal overholdes. Desuden stilles der vilkår om, at evt. støjmåling skal ske efter Miljøstyrelsens retningslinier.

Der stilles ingen vilkår i relation til vibrationer, da der ikke forventes sådanne gener fra ejendommen.

Vilkår

- Driften af ejendommen må hos naboer ikke give anledning til støj, der overstiger de på enhver tid vejledende grænseværdier i Miljøstyrelsens vejledning om ekstern støj fra landbrug.
- Såfremt Lolland Kommune ved en orienterende støjmåling vurderer, at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser er overskredet, skal der gennemføres en støjkortlægning af et autoriseret firma efter Miljøstyrelsens retningslinier. Støjkortlægningen skal bekostes af ejendommens ejer eller driftsherre og skal - undtagen opfølgende målinger - maksimalt ske 1 gang årligt.
- Er den vejledende støjgrænse overskredet, skal der ske afhjælpende foranstaltninger, og en ny støjkortlægning skal dokumentere, at støjgrænsen efterfølgende er overholdt.

6.6 TRANSPORT

Ansøgers oplysninger

Transporter	Før godkendelse	Efter godkendelse
	Antal/ år	Antal/ År
Levering af tilskudsfoder	30	30
Levering af søer	26	26
Afhentning slagtesøer	26	26
Halm	5	5
Afhentning af døde dyr	52	52
Udbringning husdyrgødning - gylle	180	180
Affald	26	26
Transporter i alt	345	345

Tabel 6.6.1 Ansøgers oplysninger om transport til - og fra ejendommen

Vurdering af transportveje til - og fra ejendommen

Alt transport til og fra ejendommen med direkte adgang til den offentlige vej Reersnæs Kirkevej. Langs med Reersnæs Kirkevej findes flere andre beboelser, men der ligger ingen beboelser umiddelbart ved ejendommens ind og udkørsler. Der kan forekomme gyllekørsel mm. langs andre veje, hvor der ligger beboelser, og her vil der være opmærksomhed omkring transporten, hvilket omfatter henstillinger til maskinstation om at reducere fart og om at udvise generelt hensyn til naboer.

Størstedelen af transporterne er af gylle, foder og afhentning af dyr. Samlet set forventes der en mindre stigning i antallet af transporter med det ansøgte projekt.

Transporterne forventes hovedsageligt at foregå på hverdage inden for normal arbejdstid, dvs. kl. 7-18, men kan til tider foregå i aften- og nattetimerne. Transport til og fra husdyrbruget vil altid foregå ved hensynsfuld kørsel. Derudover tilstræbes, at al tung transport gennemføres på hverdage inden for normal arbejdstid.

I højsæsonen for gyllekørsel kan der køres uden for normal arbejdstid, men dette vil foregå under hensyntagen til naboernes nattesøvn, så kørsel tæt på naboerne så vidt muligt ikke foregår senere end kl. 22 eller tidligere end kl. 6 på hverdage og ikke senere end kl. 23 og tidligere end kl. 8 i weekender og på helligdage.

Vurdering

Ved miljøgodkendelse af husdyrbrug er det muligt at regulere trafik internt på bedriften og ved ind- og udkørsel. Det gælder hvis trafikken giver anledning til gener for naboer tæt på ejendommen, eller f.eks. hvis oversigtsforholdene ved udkørsel til offentlig vej vurderes, at kunne give anledning til farlige situationer for trafikken.

Der kan ikke stilles vilkår til trafik på offentlig vej, som lovligt kan anvendes til kørsel med den type køretøjer, der anvendes til drift af husdyrbrug. Her er det vejmyndighedernes vurdering om der er et generelt problem, som skal tages hånd om. Det kunne f.eks. være vejens bæreevne, der ikke kan holde til særligt tunge køretøjer. Natur- og Miljøklagenævnet har i en tidligere klagesag fastslået: ”*Spørgsmål om f.eks. belastning af det lokale vejnet reguleres ikke ved husdyrbrugloven, men af den relevante vejlovgivning, og afgøres af relevante vejmyndigheder. Færdsel på offentlig vej reguleres i øvrigt af færdselsloven og håndhæves af politiet.*”

Da der er tale om gode til- og frakørselsforhold til ejendommen og selvom der sker en stigning i antal transporter, vurderes det, at transporter til og fra ejendommen ikke medfører væsentligt øgede gener for de omkringboende.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Der forventes ikke mere kørsel i ansøgt drift end i nudrif. Lolland Kommune har ingen bemærkninger til ansøgers oplysninger.

Der stilles ingen vilkår.

6.7 ANDRE PÅVIRKNINGER

Ansøgers oplysninger

Lys

Belysning af anlæg: Der vil være et vist lysudfald fra bygningernes vinduer, samt fra udendørsbelysning ved udleveringsrampe og ved foderindlevering.

Lyset i staldene er tændt i forbindelse med fodring af grisene og ophold i staldene.

Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger

Lyset vil udelukkende være tændt på det niveau som enten er foreskrevet af anden lovgivning eller i det omfang det er nødvendigt i forbindelse med ophold i staldene.

Udendørsbelysning vil være tilkoblet bevægelsessensorer eller automatisk slukning.

Vurdering

Det ansøgte projekt vil ikke medføre mere belysning end i nudriften. Det forventes ikke, at ejendommens belysning vil påvirke omgivelserne i negativ retning.

Støv

Den primære støvkilde er støv fra ventilationsanlæg. Der er overbrusning i alle stalde som reducerer støvproduktionen.

Der kan forekomme støv fra kørsel på de omkringliggende arealer og veje ved staldanlæggene, endvidere vil der være en mindre støvgene ved indlæsning af foder, samt ved indblæsning af foder. Fodersiloer er monteret med støvcycloner for at minimere støvgener.

Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger

Der vil i det daglige være fokus på at minimere støvgener udenfor husdyrbruget, og i forbindelse med færdsel på ikke befæstede veje, vil der være særligt fokus omkring ejendommen beliggende nær ved vejene.

Vurdering

På baggrund af afstanden til de umiddelbare naboer og det faktum at der ikke ligger naboer op ad ikke befæstede veje omkring anlægget, samt husdyrbrugets fokus på minimering af støvgener i forbindelse med foderopbevaring og håndtering samt transporter, vurderes det, at det ansøgte ikke vil medføre væsentlige gener for omgivelserne som følge af støv.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune forventer ikke gener fra lys eller støv fra ejendommen til omgivelserne.

Der stilles ingen vilkår.

6.8 UHELD OG BEREDSKAB

Ansøgers oplysninger

Brand

Kan opstå som følge af fejl i elinstallationer og medføre risiko for udslip af giftige stoffer. Dette søges undgået ved at vedligeholde el-udstyr og undgå adfærd, der kan beskadige ledninger og elektriske hjælpemidler.

Gylleudslip

Kan forekomme ved påkørsel af gyllebeholder, ved at en gyllebeholder, gyllekanaler eller pumpeledninger er utætte, eller ved at en gylletank kan sprænge.

Kan medføre nedsivning af gylle til grundvand, eller afstrømning af gylle til vandløb efter ekstrem nedbør. Kan desuden give spild i forbindelse med læsning af gyllevogne.

Risiko for gylleudslip forsøges minimeret ved at:

- Der er ryddet op, hvor der arbejdes.
- Medarbejdere får god instruktion.
- Bygninger og maskiner vedligeholdes.
- Der er gode adgangs- og transportveje.
- Gylleanlæg holdes i orden, og pumpning af gylle overvåges
- Børn og fremmede har ikke adgang til betjening af gyllepumper mm.
- Der gennemføres de lovpligtige 5-årskontroller, hvor gylletankene kontrolleres af særligt uddannet personale.

Udslip af miljøskadelige stoffer

Hvor der opstår uheld med risiko for udslip af skadelige stoffer, kontaktes kommunens miljøberedskab. Hvor der er overhængende fare, alarmeres alarmcentralen på telefon 112.

Kemikalier

Forskellige hjælpemidler som rengørings- og desinfektionsmidler til staldrengøring, konserveringsmidler til foderbrug, medicin og andre hjælpestoffer, der kan udgøre en miljørisiko, håndteres og opbevares, så der ikke kan ske en utilsigtet udledning til miljøet.

Pesticider og sprøjteudstyr

Der opbevares ingen pesticider på ejendommen

Oplag af olie og andre kemikalier

Der er en olietank i vestlige ende af stalden. Olietanken er placeret på fast gulv uden afløb, hvilket sikrer mod utilsigtet afløb til det omkringliggende miljø.

Samlet vurdering af risikoelementer vedrørende miljøforhold

Det vurderes, at håndteringen af husdyrgødning foregår på en tilfredsstillende måde, og at husdyrbrugget samlet set håndterer risikoelementerne korrekt og derfor ikke vil have en negativ påvirkning på miljøet og omgivelserne.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Der er ingen krav om, at husdyrbrug, der får en tilladelse efter husdyrbrugloven § 16 b udarbejder eller opdaterer en beredskabsplan. Det er alene et krav ved IE-brug.

Lolland Kommune har derfor ingen bemærkninger til ansøgers oplysninger, men Lolland Kommune finder det meget fornuftigt, at der på ejendommen er en beredskabsplan, samt at den holdes opdateret. Fremsendt beredskabsplan fremgår af denne tilladelses bilag 3.

Det stilles ingen vilkår.

7. EGENKONTROL

I dette kapitel er krav om egenkontrol fra de foregående kapitler samlet.

Ansøgers oplysninger

Ansøger har redegjort for følgende egenkontrol:

- Gødningsbeholderne følger reglerne for kontrol minimum hvert 5. år
- Logbog for overdækning
- En gang årligt udarbejdes ”Gødnings- og husdyrindberetning”,
- Overvågning af vand og strømforbrug

Med ovenstående er der redegjort for, at der er fokus på management og egenkontrol på ejendommen. Ved at registrere og iagttage daglige rutiner og forbrug, kan eventuelle u hensigtsmæssige forhold identificeres og afhjælpes. Det vurderes samlet set at driften af husdyrbruget på adressen inkl. egenkontrol og management lever op til lovens krav. Driften af husdyrbruget forventes derfor samlet set ikke at medføre en væsentlig negativ virkning på miljøet.

Lolland Kommunes bemærkninger og vurdering

Lolland Kommune har ingen bemærkninger til ansøgers oplysninger.

For overblikkets skyld har Lolland Kommune valgt at samle vilkår om egenkontrol i dette afsnit i stedet for under de enkelte afsnit, hvor egenkontrol er relevant- i de afsnit henvises i stedet for til dette afsnit.

En del egenkontroller, som har betydning for miljø og tilsyn med denne miljøtilladelse er fortsat reguleret i gældende lovgivning og indgår derfor ikke i denne tilladelse.

Det anbefales dog, at f.eks. dokumentation for beholderkontroller kan findes og ses sammen med nedenstående egenkontroller og dokumentation.

Vilkår

- Denne godkendelse skal være let tilgængelig på ejendommen som trykt eksemplar eller elektronisk.
- Nedenstående dokumentation og aflæsninger skal gemmes på bedriften i mindst 5 år og forevises tilsynsmyndigheden, hvis denne ønsker det.

Husdyrgødning produktion, opbevaring og håndtering (afsnit 2.4)

- Som dokumentation for at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til den på ejendommen producerede gylle, skal der foreligge effektivitetskontrol eller andet til dokumentation af antal dyr på stald, samt evt. aftaler om levering af gylle til andre ejendomme.

- Der skal føres en logbog for gyllebeholderen, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Ventilation (afsnit 2.7)

- Som dokumentation for rengøring og vedligeholdelse samt service af ventilationsanlægget skal der føres logbog.

Skadedyr (afsnit 6.2)

- Som dokumentation for sikringsaftale til forebyggelse af rottetilhold skal der foreligge en sikringsaftale.

Affald (afsnit 6.4)

- Som dokumentation for aflevering af affald skal der foreligge kvitteringer for aflevering af affald, miljøfarligt affald og kadaver.

9. BILAG

Bilag 1: Ansøgers bilag

Bilag 2: Produktionsareal

Bilag 2: Beredskabsplan

BILAG 1 ANSØGERS BILAG

Ansøgning om miljøgodkendelse for

svineproduktionen

Reersnæs Kirkevej 346

4930 Maribo

A. Oplysninger om ejer og ejerforhold

Husdyrbrugets adresse	Reersnæs Kirkevej 346, 4941 Bandholm
CVR-nummer	34249318
CHR-nummer	74237
Kommune	Lolland Kommune
Ejendomsnummer	3600007430
Matrikel-nr.	1a, Havlækkegård, Bandholm
Ansøger og ejer	Morten Tambour Håhavevej 8 4920 Søllested Mobil: 22222325 Mail: morten@kaahavegaard.dk
Kontaktperson på milø sagen:	Samme som ejer
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	Kragemosevej 2 Kåhavevej 6 Skibevej 39 Vårvej 13 A Koholtvej 46
Biaktiviteter	Ingen
Ansøgningsskema	239766
Repræsentant	Miljø & Natur Landbrugsrådgivning Byrumvej 30, 9940 Læsø CVR 25914562 Jakob Altenborg jakob@miljoeognatur.dk, mobil 26259791

Forord

Miljøkonsekvensrapport

Denne rapport beskriver de miljømæssige konsekvenser ved det ansøgte projekt på Reersnæs Kirkevej 346. Det ansøgte omfatter dyrehold i eksisterende stalde, samt opsætning af klimacontainer

Rapporten er en miljøkonsekvensrapport. Rapporten behandler de potentielle væsentlige miljøpåvirkninger.

Rapporten indeholder en beskrivelse og vurdering af den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet, som det ansøgte vurderes at medføre. Rapporten danner grundlaget for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse for ejendommen.

Ikke teknisk resumé

Ansøger (ejer) søger om den fleksibilitet, der ligger i at komme over på stipladsmodellen på Reersnæs Kirkevej 346, 4941 Bandholm.

Fleksibiliteten ved den nye godkendelsesordning består i at det er valgfrit hvor mange dyr der er i staldene, så længe at produktionen overholder dyrevelfærdsreglerne.

Ejendommen er beliggende i landzonen ca. 2 km sydvest for Bandholm som er den nærmeste byzone i området. Der er ca. 0,5 km til nærmeste samlede bebyggelse - Havløkke. Nærmeste nabo ligger i en afstand af ca. 300 m.

Lugtemissionerne i forhold til enkelt nabo, samlet bebyggelse og byzone er overholdt.

Der er i ansøgningen beskrevet forhold som støv, skadedyr, affald, lys og indkørselsforhold og hvorledes man vil sikre, at det ikke giver problemer i forhold til omkringboende. Der er ikke tale om udvidelse af produktionen i forhold til den nuværende produktion, og i forhold til de hensyn der tages i forhold til naboer og miljø, skønnes produktionen ikke at give anledning til øgede gener for omkringboende.

Fleksibiliteten giver mulighed for at kunne udnytte staldanlægget optimalt, og producere det antal grise anlægget giver mulighed for.

Beregningerne er foretaget, så der tages højde for de værst tænkelige emissioner af ammoniak og lugt ved evt. ændringer i staldene. For husdyrbruget er der krav om at anvende den bedst tilgængelige teknik i forhold til at begrænse ammoniakfordampningen. Dette er i lovgivningen omsat til et bestemt krav til mængden af ammoniak, der må komme fra husdyrbruget.

Beregningerne viser, at hverken natur beskyttet efter danske nationale regler eller efter EU-regler, vil modtage mere ammoniak end de grænser, der er sat herfor i lovgivningen. Grænserne er langt fra nået.

A. Oplysninger om ejer og ejerforhold	2
Forord	3
Ikke teknisk resumé	4
B. Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte	6
Tidligere godkendelser	6
Biaktiviteter	6
B.1 Indretning og drift af anlæg mm.	6
Opbevaring og håndtering af husdyrgødning.....	6
B.2 Anlægsarbejder, bygningsændringer mm.	7
B.3 Forhold til andre husdyrbrug	7
B.4 Beliggenhed og omgivelser.....	7
Landskabs og planmæssige forhold	8
B.5 Ammoniakemission.....	11
Natur	11
B.6 Lugtemission	14
B.7 Emissioner og genepåvirkninger	15
Støj	15
Rystelser	16
Lys	16
Fluer og skadedyr	17
Støv	17
Transport.....	17
Egenkontrol.....	19
Risici og håndtering.....	19
B.8 Affaldsproduktion og ressourceforbrug	20
Fast affald	21
Døde dyr	22
Spildevandsmængde.....	22
Energiforbrug	22
Vandforbrug	23
Reststoffer.....	23
Foder	23
B.9 Valg af BAT	24
B.10 Grænseoverskridende virkninger	25
Appendix 1	26

B. Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte

Tidligere godkendelser

Ingen

Biaktiviteter

Ingen

B.1 Indretning og drift af anlæg mm.

Der er tale om en ejendom med søer. Produktionsarealet udgør samlet 2474 m² nettoareal til grise. Alle stalde til grise er indrettet med delvise spaltegulve med fast gulv, undtagen klimacontaineren der er med drænet gulv.

De enkelte staldafsnit er opdelt og opmålt efter om afsnittet er adskilt forureningsmæssigt fra andre afsnit. Herefter er anvendt staldenes nettoareal. Nettoarealerne er beregnet ved at udregne størrelsen på en sti og derefter beregne det samlede stiareal. Denne metode vurderes at give det mest korrekte nettoareal. Klimacontaineren indregnes dog som bruttoareal.

Se appendix 1 og vedlagte optegninger af bygninger for de konkrete udregninger af nettoarealet.

Nedenstående skema viser nettoarealet.

Stald navn	Dyretype og staldsystem	Areal ansøgt (m ²)	Areal Nudrift (m ²)	Areal 8-årsdrift (m ²)
Drægtighedsstald	Søer Delvist spaltegulv	1087	1087	1087
Løbestald	Søer Delvist spaltegulv	542	542	542
Farestald	Søer Delvist spaltegulv	728	728	728
Klimacontainer	Smågrise Drænet gulv	117		

Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Gyllebeholderen er etableret således at bund og vægge er tætte, og den kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Gyllebeholder tømmes regelmæssigt af hensyn til vedligeholdelse og inspektion. Gyllebeholderen er overdækket.

Gyllevognene vil fyldes med sugestuds. Herved elimineres mulighederne for gyllespild i forbindelse med pumpefejl og påfyldning af gyllevogn. Anvendelse af sugestuds betragtes som den mest miljøforsvarlige måde at fylde gyllevognen.

Samlet vurderes gylleopbevaringen at leve op til BAT

Der er en samlet opbevaringskapacitet på ejendommen på 4000 m³, som udgøres af 1 gyllebeholder. Det vurderes ud fra normtal 2022, at der under normale forhold produceres ca. 4500 m³ husdyrgødning på ejendommen. Det vurderes således at der på ejendommen er tilstrækkelig opbevaringskapacitet. Beregningen er foretaget med udgangspunkt i 700 søer.

Vurdering

Samlet vurderes gylleopbevaringen og håndteringen af gylle at leve op til BAT, herunder følges generel lovgivning på området.

Ligeledes vurderes bygningerne størrelse og indretning at leve op til kravene til hold af søer.

Erhvervsmæssigt nødvendigt

Der skal opsættes en klimacontainer på ejendommen. En klimacontainer bruges til at pleje de mindste smågrise, så de opnår en vægt som gør dem egnede til flytning. En klimacontainer er derfor en helt nødvendig del af et moderne sohold, og derfor er udvidelse erhvervsmæssigt nødvendigt.

B.2 Anlægsarbejder, bygningsændringer mm.

Der skal etableres en fortank på 100 m³ til biogasgylle og opsættes en klimacontainer på op til 117 m². Der er ingen øvrige anlægsarbejder i forbindelse med godkendelsen.

Placeringen af bebyggelse fremgår af kortmaterialet i husdyrgodkendelse.dk, samt af indsendte situationsplan.

B.3 Forhold til andre husdyrbrug

Anlægget er hverken teknisk, forureningsmæssigt eller driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug.

Bedriften driver udover den ansøgte ejendom 5 andre ejendomme med dyrehold. Der er ingen forureningsmæssig eller driftsmæssig sammenhæng mellem ejendomme. Alle ejendomme kan drives uafhængigt af hinanden.

B.4 Beliggenhed og omgivelser

I husdyrgodkendelse.dk er angivet afstande til naboer, skel, vej mm. jf. husdyrlovens §§ 6, 7 og § 8.

Afstande § 6

Område	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens fremtidige byzone eller sommerhusområde	2016 m	Bandholm	50 m
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.	2884 m	Rekreativt område	50 m
Nabobeboelse	254 m	Reersnæs Kirkevej 315	50 m

Afstande § 8

Afstandskravene er vurderet i husdyrgodkendelse.dk. Såfremt at afstandskravet ikke er overholdt vil der være en beskrivelse af hvorfor, men i de tilfælde hvor afstandskravene er overholdt vurderes det ikke at være nødvendigt med yderligere beskrivelse.

Nærmeste...	Afstand meter	Afstandskrav	Afstandskrav overholdes	Beskrivelse
Enkelt vandindvindingsanlæg	494	25 m	Ja	
Fælles vandindvindingsanlæg	1236	50 m	Ja	
Vandløb	258	15 m	Ja	
Dræn	>15 m	15 m	Ja	
Sø	28	15 m	Ja	
Privat fælles vej/ offentlig vej	161	15 m	Ja	
Levnedsmiddelvirksomhed	>25	25 m	Ja	
Beboelse på samme ejendom	70	15 m	Ja	
Naboskel	238	30 m	Ja	

Afstandene i § 8 er kun gældende for nye anlæg eller i forbindelse med udvidelser/ændringer, som medfører en forøget forurening.

Nærmeste sårbare natur er ligeledes angivet i husdyrgodkendelse.dk.

Afstande til nærmeste naturområder er følgende:

Naturkategori	Afstand meter	Beskrivelse	§7 afstand overholdt
Kategori 1 natur	2781	Habitat natur	Ja (mindst 10 m)
Kategori 2 natur	16674	Overdrev	Ja (mindst 10 m)
Kategori 3 natur	832	Pot amm skov	-

Vurdering

Som det fremgår af ovenstående, er alle afstandskrav i husdyrgodkendelseslovens §§ 6, 7 og 8 overholdt. Ejendommen medfører derfor ingen påvirkning af omgivelserne.

Landskabs og planmæssige forhold

Ejendommen er beliggende i et landbrugsområde der i kommuneplanen er udlagt med nedenstående særlige retningslinjer. Der er i øvrigt ingen væsentlige planmæssige forhold.

Området er præget af landbrugsproduktion og naturområder, samt spredt bymæssig bebyggelse.

Anlægget er placeret inden for følgende områder og zoner:

(Kommuneplan 2017-2028)	Ja	Nej
Bevaringsværdige landskaber		X
Uforstyrrede landskaber		X
Større sammenhængende landskaber		X
Skovlandskab	X	
Værdifulde Geologiske områder		X
Kystnærhedszonen		X
Værdifulde kulturarvsområder		X
Kulturhistorisk bevaringsværdi		X
Værdifulde landbrugsområder	X	
Store husdyrbrug		X
Økologiske forbindelser	X	
Potentielle økologiske forbindelser		X
Naturbeskyttelsesområder		X
Potentielle naturbeskyttelsesområder		X
Natura2000		X
Skovrejsning	X	
Lavbundsareal		X
Kirkebyggelinjer		X
Skovbyggelinjer	X	X
Strand-, Sø- og Å-beskyttelseslinjer		X
Beskyttede sten- og jorddiger		X
Kliffredning		X
Fund og fortidsminder (Totalliste med både fredede og ikke-fredede. Kun beskyttelseslinjerne indgår i KP. Selve fortidsminderne er en statslig opgave.		X

Økologiske forbindelseslinjer

9.4.2 Ved planlægning og administration af areallovgivningen i de økologiske forbindelser skal større byggerier og anlæg undgås eller placeres, så dyr og planter spredningsmulighederne ikke forringes.

9.4.3 Kvaliteten af de økologiske forbindelser skal for-bedres i overensstemmelse med målsætningen gennem naturpleje, naturgenopretning og tilskud til miljøvenlig drift.

Redegørelse

Et af de forhold, der har stor betydning for at bevare og fremme naturkvaliteten i det åbne land, er graden af sam-menhæng mellem de enkeltvis ofte ret små naturområder, og dermed spredningsmuligheden for planter og dyr.

Administration af de økologiske forbindelser

De økologiske forbindelser er fastlagt med en bredde på 500 meter Inden for de økologiske forbindelser skal det vurderes hvordan byggeri og anlæg kan påvirke dyr og planter spredningsmuligheder.

I de økologiske forbindelser er det særligt betydningsfuldt, at det eksisterende mønster af grøfter, levende hegn og diger bevares og udbygges. Tilsvarende har udlæg af ekstensivt drevne arealer, sprøjtefri zoner, brakarealer mv. betydning.

For planlægningen og arealadministrationen betyder det, at der f.eks. indrettes ubebyggede arealer som levested for naturligt forekommende dyr og planter, som dermed forbedrer den biologiske mangfoldighed, eller at der stilles krav om bevaring, erstatning eller etablering af nye levende hegn.

Hvor trafikforbindelser krydser økologiske forbindelser, skal der indbygges afværgeforanstaltninger i form af faunapassager.

Målsætningen for de økologiske forbindelser skal fremmes gennem arealadministrationen og ved at fremme naturandelen i forbindelserne. Naturforvaltningsmidler kan anvendes til at fjerne fysiske barrierer for planter og dyrs spredning ad de økologiske forbindelser.

Kommunens økologiske forbindelser understøtter Det Grønne Danmarkskorts formål om at stoppe opdelingen af naturen og dermed stoppe tilbagegangen i biodiversitet.

Skovrejsning

9.5.1 Skovrejsningsområder (områder, hvor skovrejsning er ønsket) og områder, hvor ny skovrejsning er uønsket, er udpeget og vist på kort 9.5.1.

Redegørelse

Skovene har stor betydning i indsatsen for at bevare og øge den biologiske mangfoldighed. De er med til at sikre godt drikkevand, da grundvand dannet under skov har en høj kvalitet i forhold til grundvand under landbrugsjord, hvor der anvendes gødning og pesticider. De begrænser samtidig drivhusgas i atmosfæren ved lagring af kulstof i træerne. Og ikke mindst er skovene et af vores vigtigste friluftsområder.

Lolland Kommune er et af landets mest skovfattede områder med kun 9 % skov, hvor landsgennemsnittet er 13 %. Den nationale målsætning er, jf. Danmarks Nationale Skovprogram, at skovarealet skal udgøre 20-25 % af landarealet i løbet af de næste 65 - 85 år.

Særligt Værdifulde landbrugsområder

3.3.1 Særligt værdifulde landbrugsområder er udpeget og vist på kort 3.3.1.

3.3.2 Særligt værdifulde landbrugsområder er primært forbeholdt jordbrugerhvervene. Det er dog også her anlæg, der nødvendigvis må placeres i det åbne land, fortrinsvis skal søges placeret.

3.3.3 Når der inddrages særligt værdifulde landbrugsområder til andet formål end jordbrugsmæssig anvendelse skal:

- arealforbruget begrænses mest muligt
- eventuelle alternative placeringsmuligheder undersøges med henblik på at opnå, den for jordbruget, mindst belastende løsning
- velarronderede ejendomme, ejendomme med gode bygninger, væksthuse, ejendomme med frugtplantager, skove mv. samt læbælter omkring frugtplantager skal så vidt muligt bevares
- nødvendige indgreb skal ske under størst mulig hensyntagen til de berørte landbrugsejendommers struktur- og arronderingsforhold, og de foretagne bygnings- og kulturtekniske investeringer.

Redegørelse

Det åbne land er som udgangspunkt forbeholdt jordbrugs-mæssig anvendelse. Dette gør sig særligt gældende inden for de særligt værdifulde landbrugsområder, hvor hensynet til jordbruget som udgangspunkt har højeste prioritet.

Selvom jordbruget har højeste prioritet, skal der ved godkendelser og tilladelser til jordbrug, tages hensyn til de øvrige udpegninger i kommuneplanen, herunder natur, miljø, landskab og kulturmiljø mv., samt hensyn til naboer, ligesom der kan være lovmæssige begrænsninger i jordbrugets udøvelse. Det gælder bl.a. for naturbeskyttelseslovens beskyttede naturtyper (§ 3) og beskyttelseslinjer samt for planlovens VVM-bestemmelser.

Planloven sikrer, at byggeri, der er erhvervsmæssigt nødvendigt for jordbruget, kan opføres uden tilladelse, når det er i direkte tilknytning til de eksisterende bygninger på en ejendom. Bygninger til gartnerier på landbrugsejendomme er også omfattet.

Der kan dog opstå særlige tekniske eller miljø-mæssige forhold, som gør det nødvendigt at opføre fritliggende driftsbygninger. Det gælder f.eks. hvis en gård i en landsby skal udvide produktionen. Så kan det blive nødvendigt at flytte nye driftsbygninger mindst 300 meter væk fra landsbyen.

Når der skal opføres en fritliggende driftsbygning, kan der stilles vilkår om placering og udformning, hvis det skønnes nødvendigt af hensyn til landskab, natur eller miljø. Landmanden har dog krav på en tilladelse på det sted på ejendommen, hvor byggeriet vil påvirke landskab, natur og miljø mindst muligt.

Udpegningen af et areal som særligt værdifuldt landbrugsområde betyder ikke, at der ikke kan ske anden planlægning i området, men at der bør lægges særlig vægt på de jordbrugsmæssige interesser.

Arealer, der ligger op til byer og landsbyer, kan f.eks. inddrages til bolig og erhvervsformål mv., jf. kommuneplanens rammer og gennem fremtidige kommuneplantillæg, ligesom der kan planlægges for større tekniske anlæg som f.eks. vindmøller og solceller.

Hertil kommer, at en del af de særligt værdifulde landbrugsområder er udlagt til f.eks. potentielle vådområder, skovrejsning mv. Desuden giver planlovens landzonebestemmelser mulighed for at tillade en del byggeri i de små landsbyer og i nogle tilfælde også i det åbne land.

Vurdering

Der skal udelukkende etableres en fortank på 100 m³ og opsættes en klimacontainer i forbindelse med godkendelsen, derudover skal der ikke laves ændringer i forbindelse med godkendelsen af produktionen og projektet vurderes at være i overensstemmelse med kommuneplanens rammer.

Samlet vurdering

Produktionen overholder alle afstandskrav. Samlet vurderes produktionen ikke at medføre en påvirkning af lokalområdet.

B.5 Ammoniakemission

Den totale ammoniakemission fra ejendommen udgør 2787 kg N/år, hvilket er en stigning på 140 kg N/år i forhold til den tilladte drift og på en reduktion på 17 kg N/år i forhold til 8-årsdriften.

Natur

Påvirkning af den omkringliggende natur gennem deposition af ammoniak kan i visse tilfælde medføre en væsentlig påvirkning af naturen. Der er dog opstillet en række krav og kriterier for hvornår en påvirkning er væsentlig, og bedriften overholder disse krav til alle særligt sårbare kategori 1 og 2 naturtyper i området.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1 Ammoniakfølsomme naturtyper (bilag 3 pkt. D), beliggende <i>inden</i> for Natura 2000-område og omfattet af udpegningsgrundlaget og kortlagt, samt heder og overdrev i øvrigt, som er beliggende <i>inden</i> for et Natura 2000-område og omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.	Max. totaldeposition (afhængig af antal husdyrbrug i nærheden* af naturområdet): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2 Ammoniakfølsomme naturtyper (bilag 3 pkt. D) beliggende <i>uden</i> for internationale naturbeskyttelses-områder: Højmoser, lobeliesøer, heder større end 10 ha samt overdrev over 2,5 ha der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.
Kategori 3. Heder, moser og overdrev, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 men som er beliggende uden for Natura 2000-områder, samt ammoniakfølsomme skove større end 0,5 ha og mere end 20 m brede.	Max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.

*Antallet af husdyrbrug i nærheden for kategori 1-natur, opgøres som en summering af:

- 1) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 150 kg NH₃-N pr. år inden for 200 m,
- 2) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 450 kg NH₃-N pr. år inden for 200-300 m,
- 3) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år inden for 300-500 m,
- 4) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 1.500 kg NH₃-N pr. år inden for 500-1.000 m, og
- 5) antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 5.000 kg NH₃-N pr. år inden for 1.000-2.500 m.

Nedenstående skema viser depositionen til de forskellige naturkategorier som totaldeposition (kategori 1 og 2 natur) og som merdeposition (kategori 3 natur). Såfremt bekendtgørelsens afskæringskriterier som angivet i skemaet ovenfor ikke er overholdt vil det enkelte punkt efterfølgende blive beskrevet yderligere og vurderet. Er kriterierne overholdt vil der ikke blive foretaget yderligere vurderinger.

Naturkategori	Kumulation	Totaldeposition Kg N/ha/år	Merdeposition Kg N/ha/år	Vurdering
Kategori 1 natur	0	0,1	-	Nærmeste kategori 1 natur ligger over 2 km væk. Produktionen medfører deposition i området på 0,1 kg N/ha/år og bekendtgørelsens krav til totaldeposition til kategori 1 natur overholdes. Det vurderes at produktionen ikke medfører en væsentlig påvirkning af området. Kumulation er ligeledes vurderet.
Kategori 2 natur		0,0	-	Nærmeste kategori 2 natur ligger ca. over 16 km væk. Bekendtgørelsens krav til totaldeposition til kategori 2

				natur overholdes. Det vurderes at produktionen ikke medfører en væsentlig påvirkning af området.
Kategori 3 natur		Op til 0,2	0,0	Nærmeste kategori 3 natur ligger øst for ejendommen i form af en potentiel ammoniak følsom skov. Merdepositionen set i forhold til 8 års driften udgør op til 0,0 kg N/ha/år, og bekendtgørelsens afskæringskriterier for kategori 3 natur er dermed overholdt.
Øvrig § 3 natur		Op til 9,2	0,7	Nærmeste § 3 natur ligger nord for ejendommen i form af en sø. Merdepositionen set i forhold til 8 års driften udgør op til 0,7 kg N/ha/år, og bekendtgørelsens afskæringskriterier for kategori 3 natur er dermed overholdt.

Beskyttede arter

Dyr og planter omfattet af bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring bedriften og bedriftens arealer. På baggrund af Faglig Rapport nr. 635, 2007 "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" fra Danmarks Miljøundersøgelser, samt Videnskabelig Rapport nr. 50, 2013 "Overvågning af arter 2004-2011" fra Nationalt Center for Miljø og Energi, vurderes det at følgende bilag IV-arter kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring bedriften og udbringingsarealerne.

Navn	Registreret forekomst	Udbredelsesområde
Odder		X
Markfirben		X
Stor vandsalamander		X
Spidssnudet frø		X
Løvfrø	X	
Arter af flagermus		X

Arter der kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted omkring anlægget.

Der ligger flere små søer omkring ejendommen hvor der er potentiale for bilag IV-arter (spidssnudet frø og stor vandsalamander). Der er dog ikke registreret bilag IV arter i de nærmeste søer. Mod nordvest er der registreret løvfrø. Produktionen påvirker det område med totalt 0,0 kg N/ha/år. Merdepositionen er beregnet til op til 0,0 kg N/ha/år.

For de øvrige arter gælder at ingen registreringer er i lokalområdet, jf. oplysninger på Naturdata gennem Danmarks miljøportal.

Danmark har jf. Biodiversitetskonventionen forpligtet sig til at standse tabet af biologisk mangfoldighed. Arter, som er forsvundet fra Danmark eller truet af udryddelse er registreret som sådan på Den danske Rødliste.

Vurdering

Ejendommen overholder ikke alle afskæringskriterier i bekendtgørelsen, men det vurderes, jf. forarbejderne til udarbejdelse af afskæringskriterier, at produktionen ikke medfører en påvirkning af den omkringliggende natur.

Ligeledes gælder at det er vurderet at produktionen ikke vil medføre en påvirkning af beskyttede arter. Der er ingen eller minimal påvirkning af de registrerede leveområder for bilag IV arter. Derfor vurderes tilstedeværelsen af bilag IV arter omkring ejendommen at være foreneligt med den produktion der er på ejendommen og det forhold at der gives en tilladelse på ejendommen vil ikke medføre en øget påvirkning af arterne.

B.6 Lugtemission

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger af hvor stort produktionsareal der er på ejendommen og hvilken type dyr der er tale om. Desuden spiller vindretning, terræn- og beplantningsforhold ind. Lugt stammer primært fra stalden. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med arbejde med husdyrgødning og udbringning heraf.

Lugtemissionen i nudrift og ansøgt drift er beregnet i IT-ansøgningssystemet www.husdyrgodkendelse.dk. og er angivet i skemaet herunder:

	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)
Nudrift	13890	25870	13890	25870
Ansøgt drift	15294	28327	15294	28327
Forskel	1404	2457	1404	2457

Som angivet i tabellen er der en mindre stigning af lugt fra produktionen i forbindelse med godkendelsen.

Lugtemission i Odour Units (OU) beregnes med OML-modellen og i Lugt Enheder (LE) med FMK-modellen. Begge modeller beregner spredningen af lugtemissionen fra husdyrbruget på grundlag af produktionsarealets størrelse og lugtemissionsfaktorerne for den eller de pågældende dyretyper og staldsystemer fastsat i hhv. OU og LE, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, B. Faktisk lugt er den beregnede lugtafgivelse til omgivelserne, efter at eventuelle teknologier til reduktion af lugtemission er inkluderet i beregningerne.

Der er ligeledes foretaget beregninger af lugtpåvirkningen til husdyrbrugets nærmeste naboer i www.husdyrgodkendelse.dk. Den beregnede geneafstand for områdetyperne nabobeboelse, byzone og samlet bebyggelse fremgår af nedenstående tabel:

Bebyggelse	Kumulation Antal	Model	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet afstand til bebyggelse (m)	Genekriterie overholdt
Reersnæs Kirkevej 315 (enkelt bolig)	0	FMK	124	312	Ja
Havløkkegade 27 (samlet bebyggelse)	0	FMK	220	505	Ja

Bandholm (byzone)	0	FMK	391	2072	Ja
-------------------	---	-----	-----	------	----

Kumulation

I forhold til naboer gælder ligeledes et kumulationsprincip, hvor kravene skærpes såfremt der ligger andre produktioner med en ammoniakemission over 750 kg indenfor en afstand af 100 meter fra enkeltliggende naboer eller 300 meter fra samlet bebyggelse eller byzone.

Der ligger ingen andre produktioner indenfor kumulationsafstandene. Kumulationen er derfor ikke vurderet.

Boligerne på ejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af det generelle beskyttelsesniveau. Dette samme gælder boliger ejet af ansøger.

Vurdering

Produktionen overholder bekendtgørelsens lugtgenekrav, og dermed vil der ikke være en belastning af området udover hvad der kan accepteres.

B.7 Emissioner og genepåvirkninger

Støj

Beskrivelse af støjkloder

Der kan forekomme støjkloder fra:

- Foderanlæg
- Ventilation
- Transport til og fra ejendommen
- Periodevis støj i forbindelse med markdrift

Driftsperiode for støjkloder

Det tilstræbes, at støjende aktiviteter afholdes i tidsrummet 7-18. Dog med undtagelse af den periodevis markdrift, hvor virksomheden er afhængig af vejret.

Der anvendes tørfoder og der er fodres 2-4 gange om dagen.

Foderet leveres til siloer, og der vil være støj i forbindelse med indblæsning af foder.

Ventilationen er stort set altid i drift, da det er nødvendigt i forhold til indeklimaet i staldene. Ventilationen renholdes for både at reducere elforbruget og for at reducere støj.

For så vidt angår støj fra landbrugsmaskiner vil der dagligt forekomme kørsel, samt jævnlig transporter med lastbil. Herudover vil der forekomme sæsonbetonet kørsel ved gylleudbringning og markarbejde.

Tiltag mod støjkloder

Støj søges generelt dæmpet ved valg af støjsvag teknologi og afskærmning. Endvidere søges al unødigt tomgangskørsel undgået.

Vurdering

Det vurderes at ejendommens samlede støjbidrag, angivet som det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) i punkter 1,5 m over terræn, målt eller beregnet ved nærmeste beboelses opholdsareal, ikke overskrider Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for støj, og den ansøgte drift af ejendommen kan ske uden væsentlig gene for omkringboende.

Rystelser

Virksomhedens bidrag til niveauet for vibrationsniveauet (dB re 10⁻⁶ m/s²) målt som det maksimale KB-vægtede accelerationsniveau med tidsvægtning S må ikke overstige værdierne i Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø Orientering fra Miljøstyrelsen, nr. 9 1997,

Anvendelse	Tidspunkt	Vægtet accelerationsniveau L _{aw} i dB
Boliger i boligområder (hele døgnet)	Hele døgnet	75
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	18-7	75
Børneinstitutioner og lignende	I åbningstiden	75
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	7-18	80
Kontorer, undervisningslokaler og lignende	Hele døgnet	80
Erhvervsbebyggelse	Hele døgnet	85
Kontorer og tilsvarende lokaler i erhvervsbebyggelse, hvor der foregår følsomme aktiviteter	Hele døgnet	80

Anvendelse	Tidspunkt	A-vægtet lydtryksniveau (10-160 Hz), dB	G-vægtet lydtryksniveau dB
Beboelsesrum, herunder børneinstitutioner og lignende	18-7	20	85
	7-18	25	85
Kontorer, undervisningslokaler, og lignende støjfølsomme rum	Hele døgnet	30	85
Erhvervsbebyggelse	Hele døgnet	35	90

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

Vurdering

I forbindelse med transporter kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er etableret separate indkørsler til ejendommen som anvendes til tung landbrugstrafik. Der er ikke nabobeboelser beliggende umiddelbart op til indkørslen til ejendommen. Rystelser fra ejendommen eller transporter i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne, og det vurderes at grænseværdierne overholdes til alle områder nævnt i ovenstående tabeller.

Lys

Lysforhold

Belysning af anlæg: Der vil være et vist lysudfald fra bygningernes vinduer, samt fra udendørsbelysning ved udleveringsrampe og ved foderindlevering.

Lysset i staldene er tændt i forbindelse med fodring af grisene og ophold i staldene.

Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger

Lysset vil udelukkende være tændt på det niveau som enten er foreskrevet af anden lovgivning eller i det omfang det er nødvendigt i forbindelse med ophold i staldene.

Udendørsbelysning vil være tilkoblet bevægelsessensorer eller automatisk slukning.

Vurdering

Det ansøgte projekt vil ikke medføre mere belysning end i nudriften. Det forventes ikke, at ejendommens belysning vil påvirke omgivelserne i negativ retning.

Fluer og skadedyr

Skadedyr

Generel bekæmpelse af skadedyr

Bekæmpelse af skadedyr foretages efter Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi fastsatte retningslinjer. Der er aftale med Rovfluen.

Fluegener

Kemisk fluebekæmpelse foretages efter Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Rottebekæmpelse

Bekæmpelse af rotter foretages efter Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi retningslinjer. Desuden følges de forbyggende foranstaltninger, som er fastlagt i Bekendtgørelse om bekæmpelse af rotter mv.

Vurdering

Det vurderes, at der med ovenstående udføres en effektiv og tilfredsstillende flue- og skadedyrsbekæmpelse.

Støv

Den primære støvkilde er støv fra ventilationsanlæg. Der er overbrusning i alle stalde som reducerer støvproduktionen.

Der kan forekomme støv fra kørsel på de omkringliggende arealer og veje ved staldanlæggene, endvidere vil der være en mindre støvgene ved indlæsning af foder, samt ved indblæsning af foder. Fodersiloer er monteret med støvcycloner for at minimere støvgener.

Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger

Der vil i det daglige være fokus på at minimere støvgener udenfor husdyrbruget, og i forbindelse med færdsel på ikke befæstede veje, vil der være særligt fokus omkring ejendommen beliggende nær ved vejene.

Vurdering

På baggrund af afstanden til de umiddelbare naboer og det faktum at der ikke ligger naboer op ad ikke befæstede veje omkring anlægget, samt husdyrbrugets fokus på minimering af støvgener i forbindelse med foderopbevaring og håndtering samt transporter, vurderes det, at det ansøgte ikke vil medføre væsentlige gener for omgivelserne som følge af støv.

Transport

Transporter	Før godkendelse	Efter godkendelse
	Antal/ år	Antal/ År
Levering af tilskudsfoder	30	30
Levering af Søer	26	26
Afhentning slagtesøer	26	26
Halm	5	5
Afhentning af døde dyr	52	52
Udbringning husdyrgødning - gylle	180	180
Affald	26	26
Transporter i alt	345	345

Vurdering af transportveje til og fra ejendommen

Alt transport til og fra ejendommen med direkte adgang til den offentlige vej Reersnæs Kirkevej. Langs med Reersnæs Kirkevej findes flere andre beboelser, men der ligger ingen beboelser umiddelbart ved ejendommens ind og udkørsler. Der kan forekomme gyllekørsel mm. langs andre veje, hvor der ligger beboelser, og her vil der være opmærksomhed omkring transporten, hvilket omfatter henstillinger til maskinstation om at reducere fart og om at udvise generelt hensyn til naboer.

Størstedelen af transporterne er af gylle, foder og afhentning af dyr. Samlet set forventes der en mindre stigning i antallet af transporter med det ansøgte projekt.

Transporterne forventes hovedsageligt at foregå på hverdage inden for normal arbejdstid, dvs. kl. 7-18, men kan til tider foregå i aften- og nattetimerne. Transport til og fra husdyrbruget vil altid foregå ved hensynsfuld kørsel. Derudover tilstræbes, at al tung transport gennemføres på hverdage inden for normal arbejdstid.

I højsæsonen for gyllekørsel kan der køres uden for normal arbejdstid, men dette vil foregå under hensyntagen til naboernes nattesøvn, så kørsel tæt på naboerne så vidt muligt ikke foregår senere end kl. 22 eller tidligere end kl. 6 på hverdage og ikke senere end kl. 23 og tidligere end kl. 8 i weekender og på helligdage.

Vurdering

Ved miljøgodkendelse af husdyrbrug er det muligt at regulere trafik internt på bedriften og ved ind- og udkørsel. Det gælder hvis trafikken giver anledning til gener for naboer tæt på ejendommen, eller f.eks. hvis oversigtsforholdene ved udkørsel til offentlig vej vurderes, at kunne give anledning til farlige situationer for trafikken.

Der kan ikke stilles vilkår til trafik på offentlig vej, som lovligt kan anvendes til kørsel med den type køretøjer, der anvendes til drift af husdyrbrug. Her er det vejmyndighedernes vurdering om der er et generelt problem, som skal tages hånd om. Det kunne f.eks. være vejens bæreevne, der ikke kan holde til særligt tunge køretøjer. Natur- og Miljøklagenævnet har i en tidligere klagesag fastslået: "Spørgsmål om f.eks. belastning af det lokale vejnet reguleres ikke ved

husdyrbrugloven, men af den relevante vejlovgivning, og afgøres af relevante vejmyndigheder. Færdsel på offentlig vej reguleres i øvrigt af færdselsloven og håndhæves af politiet.”

Da der er tale om gode til- og frakørselsforhold til ejendommen og selvom der sker en stigning i antal transporter, vurderes det, at transporter til og fra ejendommen ikke medfører væsentligt øgede gener for de omkringboende.

Egenkontrol

Ansøger har redegjort for følgende egenkontrol:

- Gødningsbeholderne følger reglerne for kontrol minimum hvert 10. år
- Logbog for overdækning
- En gang årligt udarbejdes ”Gødnings- og husdyrindberetning”,
- Overvågning af vand og strømforbrug

Med ovenstående er der redegjort for, at der er fokus på management og egenkontrol på ejendommen. Ved at registrere og iagttage daglige rutiner og forbrug, kan eventuelle uhensigtsmæssige forhold identificeres og afhjælpes. Det vurderes samlet set at driften af husdyrbruget på adressen inkl. egenkontrol og management lever op til lovens krav. Driften af husdyrbruget forventes derfor samlet set ikke at medføre en væsentlig negativ virkning på miljøet

Risici og håndtering

Brand

Kan opstå som følge af fejl i elinstallationer og medføre risiko for udslip af giftige stoffer. Dette søges undgået ved at vedligeholde el-udstyr og undgå adfærd, der kan beskadige ledninger og elektriske hjælpemidler.

Gylleudslip

Kan forekomme ved påkørsel af gyllebeholder, ved at en gyllebeholder, gyllekanaler eller pumpeledninger er utætte, eller ved at en gylletank kan sprænge.

Kan medføre nedsivning af gylle til grundvand, eller afstrømning af gylle til vandløb efter ekstrem nedbør. Kan desuden give spild i forbindelse med læsning af gyllevogne.

Risiko for gylleudslip forsøges minimeret ved at:

- Der er ryddet op, hvor der arbejdes.
- Medarbejdere får god instruktion.
- Bygninger og maskiner vedligeholdes.
- Der er gode adgangs- og transportveje.
- Gylleanlæg holdes i orden, og pumpning af gylle overvåges
- Børn og fremmede har ikke adgang til betjening af gyllepumper mm.
- Der gennemføres de lovpligtige 10-årskontroller, hvor gylletankene kontrolleres af særligt uddannet personale.

Udslip af miljøskadelige stoffer

Hvor der opstår uheld med risiko for udslip af skadelige stoffer, kontaktes kommunens miljøberedskab. Hvor der er overhængende fare, alarmeres alarmcentralen på telefon 112.

Kemikalier

Forskellige hjælpemidler som rengørings- og desinfektionsmidler til staldrengøring, konserveringsmidler til foderbrug, medicin og andre hjælpemidler, der kan udgøre en miljørisiko, håndteres og opbevares, så der ikke kan ske en utilsigtet udledning til miljøet.

Pesticider og sprøjteudstyr

Der opbevares ingen pesticider på ejendommen

Oplag af olie og andre kemikalier

Der er en nedgravet olietank i mellemgangen mellem løbestald og farestald.

Samlet vurdering af risikoelementer vedrørende miljøforhold

Det vurderes, at håndteringen af husdyrgødning foregår på en tilfredsstillende måde, og at husdyrbruget samlet set håndterer risikoelementerne korrekt og derfor ikke vil have en negativ påvirkning på miljøet og omgivelserne.

B.8 Affaldsproduktion og ressourceforbrug

Der forventes en affaldsproduktion der er proportionel med virksomhedens størrelse og type.

Affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse, iagttages (fremgår af § 35 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen). Det betyder, at beskrivelsen skal illustrere, hvordan affaldshåndteringen på husdyrbruget lever op til affaldshierarkiet jf. Miljøbeskyttelseslovens § 6 b. Heraf fremgår det at affaldsforebyggelse og -håndtering skal ske i overensstemmelse med følgende affaldshierarki:

- 1) Affaldsforebyggelse.
- 2) Forberedelse med henblik på genbrug.
- 3) Genanvendelse.
- 4) Anden nyttiggørelse.
- 5) Bortskaffelse.

Husdyrbruget skal sortere sit affald og sikre, at mest muligt affald bliver sorteret fra til genbrug, genanvendelse og anden endelig materialenyttiggørelse. Affald som ikke kan genanvendes skal håndteres som forbrændingseget, deponeringseget eller farligt affald i henhold til Lolland Kommunes regulativ for erhvervsaffald.

Husdyrbruget skal håndtere sit affald efter reglerne i affaldsbekendtgørelsens og affaldsaktørbekendtgørelsen. Det betyder, at husdyrbruget skal sortere deres erhvervsaffald og aflevere det til en godkendt affaldsmottager med henblik på genbrug, genanvendelse eller anvendelse til anden endelig materialenyttiggørelse.

Ifølge affaldsbekendtgørelsen defineres erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse som værende:

- Glasaffald
- Metalaffald
- Plastaffald
- Papiraffald
- Papaffald
- Træaffald
- Genanvendeligt farligt affald, herunder batterier og elektronik
- Genanvendeligt PVC-affald
- Andet affald, der er egnet til materialenyttiggørelse, fx byggeaffald og have-/parkaffald.

Husdyrbruget skal sikre en høj reel genanvendelse af affaldet og skal på anmodning fra kommunen kunne dokumentere, at affaldet bliver leveret til et godkendt affaldshåndteringsanlæg, som sikrer, at de enkelte affaldsfraktioner reelt bliver forberedt med henblik på genbrug eller genanvendt. Dokumentationen kan være fra behandlingsanlægget.

Virksomheder kan aflevere affaldet til:

- Et genanvendelsesanlæg eller et anlæg, som forbereder affald til genbrug, der er registreret i Affaldsregistret.
- En indsamlingsvirksomhed, der er registreret i Affaldsregistret.
- En virksomhed, som kan undlade at lade sig registrere efter bekendtgørelse om Affaldsregistret og om godkendelse som indsamlingsvirksomhed.
- Et kommunalt behandlingsanlæg, der er registreret i Affaldsregistret.
- En kommunal genbrugsplads eller en kommunal ordning efter § 11.
- En frivillig tilbagetagingsordning, jf. bekendtgørelse om affald.

Det vurderes, at husdyrbruget kan producere farligt affald, herunder for eksempel:

- Batterier
- Spraydåser
- Kanyler
- Rester af kunstgødning
- Giftrester (også rottegift)
- Medicinrester
- Lysstofrør

Opbevaring af farligt affald kan udgøre en miljørisiko.

Vurdering

Ejendommen er omfattet af § 16b og er derfor omfattet af miljøministeriets affaldsregulering og Lolland Kommunes til enhver tid gældende affaldsregulativ for erhvervsaffald. Husdyrbruget skal derfor også være tilknyttet en kommunens ordning for håndtering af farligt affald eller have aftale med en anden godkendt indsamler eller behandlingsanlæg, såfremt der opstår farligt affald på husdyrbruget.

Affaldsmængder

Nedenstående angiver anslåede og forventede mængder af affald årligt.

Fast affald

Affaldstype	Opbevaringssted	Transportør	Modtageanlæg	Mængder pr. år	EAK-kode	ISAG-kode
Olie- og kemikalieaffald:						
Spildolie			-	-	13.02.08	06.01
Olietromle			-	-	15.01.04	56.20
Blyakkumulatorer	-	-	Kommunal modtagestation	ingen	16.06.01	05.99
Tørbatterier – NiCd		-	Kommunal modtagestation	ingen	20.01.33	77.00
Tørbatterier – Kviksølv		-	Kommunal modtagestation	ingen	20.01.33	77.00
Fast affald:						
Tom emballage (papir/pap/plast)	Kåhavevej 8	Egen		500 kg	15.01.01	50.00
Bigbags af PE-plast	Kåhavevej 8	Egen		50 kg	15.01.02	52.00
Lysstofrør og elsparepærer	Kåhavevej 8	Egen	Kommunal modtagestation	50	20.01.21	79.00
Jern og metal	Intet fast	Produkthandler	Produkthandler	500 kg	02.01.10	56.20
Diverse brændbart inkl.	Kåhavevej 8	Egen		Variierende mængder	Afhængig af	19.00

tomme medicinglas					indhold / 15.01.07	
Glas	Intet fast	Egen	Kommunal modtagestation		20.01.02	51.00

Vurdering

Der etableres en miljøstation på Kåhavevej 8, hvor virksomheden vil sørge for sortering og afhænde affald. Det vurderes at ejendommen lever op til affaldshierakiet og til affaldsregulativerne for Lolland Kommune.

Døde dyr

Døde dyr overdækkes med kadaverkappe indtil de afhentes af destruktionsanstalt, DAKA. Afhentning sker løbende. Animalsk affald opbevares så der ikke opstår uhygiejniske forhold, indtil afhentning til autoriseret destruktionsanstalt. Døde dyr opbevares på en plads ved indkørslen til gyllebeholderen.

Kemikalier generelt

Eventuel opbevaring af brugte sprøjter vil ske i kanyleboks og bortskaffes i overensstemmelse med kommunens affaldsregulativ.

Pesticider

Ingen pesticider på ejendommen.

Oliekemikalier

Der er en nedgravet olietank i mellemgangen mellem løbestald og farestald.

Spildevandsmængde

Spildevandstyper	m ³ /år efter godkendelse	Afledes til	Renseforanstaltning
Rengøringsvand, drikkevandsspild mv.	300 m ³	Gyllebeholder	Ingen
Sanitært spildevand stalde	100 m ³	Nedsivning	Septik tank

Beskrivelse af spildevandstilledning

300 m³/år spildevand tilledes gyllebeholder med flydende husdyrgødning.

Beskrivelse af spildevandsafledning

Rengøringsvand ledes fra stald til gyllebeholder.

Sanitært spildevand ledes til septik tank.

Tagvandet opsamles ikke.

Energiforbrug

Energi

Type	Forbrug nudrift	Forbrug ansøgt

Elforbrug	200.000 kwh	200.000 kwh
Olie til varme	8.000 l	8.000 l

Elforbruget i svinestalden går primært til belysning og drift af teknisk udstyr.

Energibesparende foranstaltninger

Når der i anlægget udskiftes lysarmaturer sikres det, at der i det omfang det er foreneligt med biologiske forhold, at der vælges mellem de mest energibesparende systemer. F.eks. LED-belysning.

Vurdering

Elforbruget ligger omkring normforbruget. Det vurderes således at energiforbruget er af en størrelsesorden der passer til ejendommens drift, og at der anvendes den mest energibesparende teknologi i forhold til belysning og ventilation.

Vandforbrug

Vand

Type	Forbrug nudrift	Forbrug ansøgt
Årligt forbrug af drikkevand	4000 m ³	4000 m ³
Årligt forbrug af vaskevand til vask af stalde	300 m ³	300 m ³

Bedriften forsynes vand fra privat vandværk. Der forventes ingen stigning i vandforbruget i forbindelse med tilladelsen.

Vandbesparende foranstaltninger

Drikkevandsinstallationerne på bedriften efterses og rengøres jævnligt med henblik på at undgå spild.

Eventuelle lækager i systemet identificeres straks og repareres hurtigst muligt.

Vurdering

Vandforbruget ligger omkring normforbruget, og det vurderes at ligge indenfor en naturlig variation for vandforbrug.

Reststoffer

Udbringning af husdyrgødning bliver foretaget efter de gældende generelle regler ift. indhold af fosfor og kvælstof. Gyllen vil i øvrigt indeholde vand og fodersplid mm. Disse forhold er der i de generelle regler taget højde for og det vurderes derfor at udbringningen af gylle lever op til disse generelle regler.

Foder

Der anvendes færdigblandet tørfoder.

Der sikres effektiv fodring gennem foderets sammensætning og løbende foderkontroller, således at fodringen stemmer overens med dyrenes behov. Derudover er sundhedsstyring vigtig for en effektiv produktion med lavest muligt forbrug af foder- og hjælpestoffer. Der anvendes fasefodring på ejendommen, og der tilsættes fytase til foderet. Fytase medfører en bedre optagelse af fosfor fra foderet og dermed mindre fosfor i gyllen.

Der er på bedriften stor opmærksomhed mod at minimere anvendelsen af råvarer i produktionen. Der laves således E-kontrol minimum en gang i kvartalet, for derigennem at kunne monitorere fodereffektivitet og produktionseffektivitet. Der er fokus på at minimere spild af foderstoffer og på at optimere og minimere indholdet af fosfor og protein i foderstoffer, dog altid med fokus på virksomhedens produktionsresultater og ikke mindst dyrenes velbefindende.

Vurdering

Det vurderes at foderforbrug og tiltag i øvrigt vedr. foder lever op til en produktion af den ansøgte størrelse.

Samlet vurdering af affalds- og ressourceforbrug

Virksomheden er omfattet af Affaldsbekendtgørelsen og Lolland Kommunes Affaldsregulativ for erhverv. Virksomheden oplyser, at reglerne efterleves.

Det vil sige, at

- Dagenovationslignende og forbrændingseget affald bortskaffes til forbrænding.
- Deponeringseget affald skal frasorteres og opbevares, så vindflugt undgås.
- PVC-affald frasorteres og bortskaffes korrekt.
- Klinisk risikoaffald som kanyler, medicinflasker og lignende opbevares forsvarligt i egnet emballage

Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand:

- Farligt affald opbevares, så det ikke kan løbe til jord, grundvand eller overfladevand og beskyttet mod vejrlig. Tanke er sikret mod påkørsel.
- Eksisterende olietanke er reguleret af olietanksbekendtgørelsen. Nye tanke og/eller sløjfning af tanke skal anmeldes til Lolland Kommune.

Det vurderes, at der er redegjort for et vand- og energiforbrug, der står mål med størrelsen af dyreholdet og alderen på staldene. Der er en stigning i ressourceforbruget som følge af godkendelsen.

B.9 Valg af BAT

Stort set alle stalde er med delvise spaltegulve og gyllebeholderen er overdækket.

	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav Kg N/år	2557	315	2872
Faktisk emission Kg N/år	2630	157	2787
Forskel Kg N/år			85
BAT krav overholdt			Ja

BAT kravet er overholdt og der anvendes ingen virkemidler udover delvist spaltegulv og overdækning af gyllebeholderen til at reducere ammoniakfordampningen fra staldene.

B.10 Grænseoverskridende virkninger

Det er vurderet, at det udelukkende er produktionens emission af ammoniak der potentielt kan have en grænseoverskridende virkning. Det er dog vurderet at ammoniakemissionen har et niveau og en karakter, hvor hovedparten af emissionen vil påvirke lokalområdet og kun mindre del af emissionen vil bidrage til baggrundsbelastningen i omkringliggende lande. Det er derfor vurderet at produktionen ikke medfører grænseoverskridende virkninger hverken lokalt eller internationalt.

Appendix 1

Drægtighedsstald
 $24 \cdot 45,3 = 1087 \text{ m}^2$

Løbestald
 $18,2 \cdot 7,18 = 131$
 $18,2 \cdot 7,25 = 132$
 $18,2 \cdot 6,25 \cdot 2 = 228$
 $1,4 \cdot 18,2 \cdot 2 \text{ (ornegange)} = 51$

I alt $= 542 \text{ m}^2$

Farestald
 $2,5 \cdot 1,6 \cdot 28 \cdot 6,5 = 728 \text{ m}^2$

BILAG 2 PRODUKTIONSAREAL

Drægtighedsstald: $24 \cdot 45,3 = 1087 \text{ m}^2$

Løbestald:

$18,2 \cdot 7,18 = 131$

$18,2 \cdot 7,25 = 132$

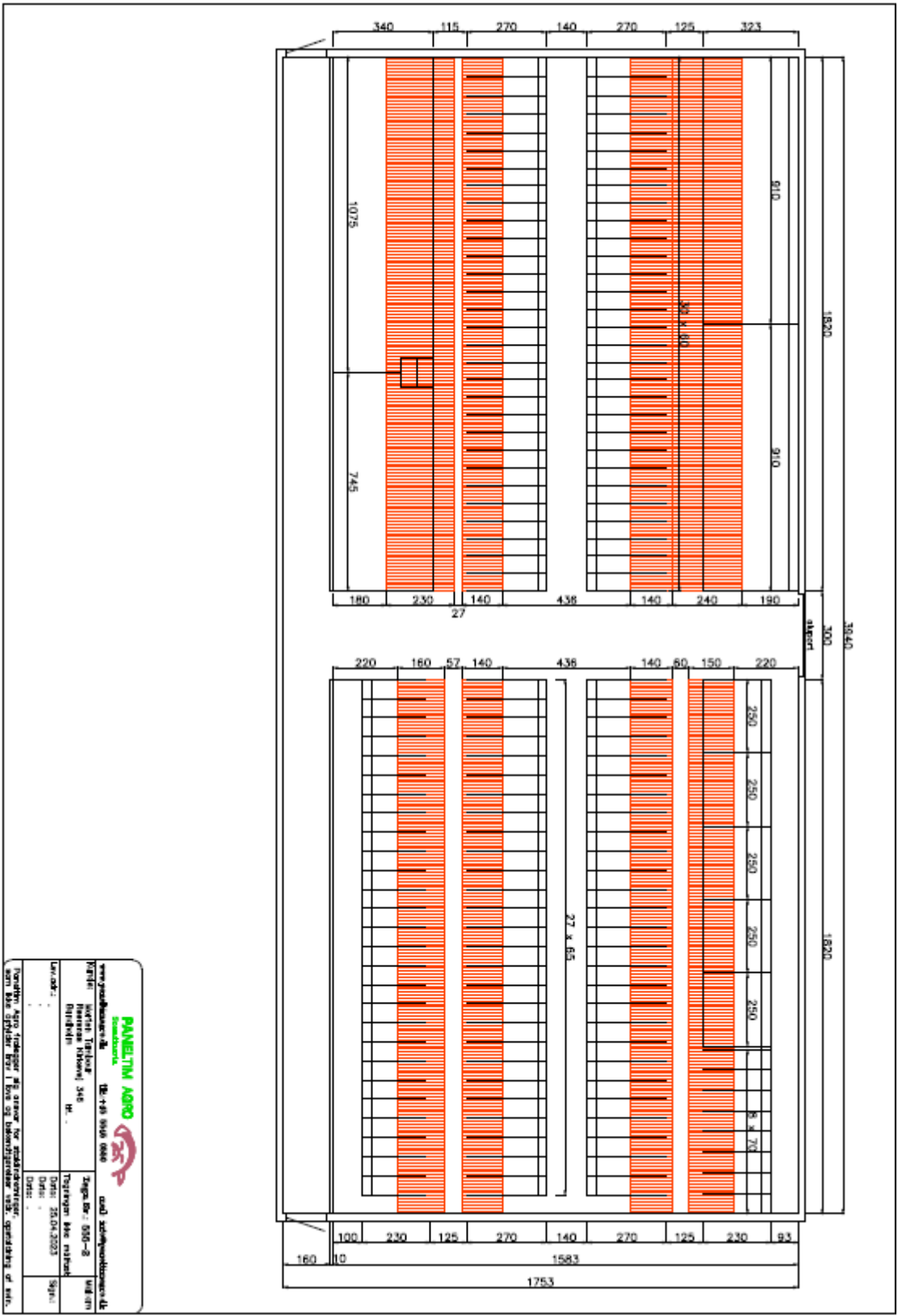
$18,2 \cdot 6,25 \cdot 2 = 228$

$1,4 \cdot 18,2 \cdot 2$ (ornegange) = 51

I alt = 542 m²

Farestald: $2,5 \cdot 1,6 \cdot 28 \cdot 6,5 = 728 \text{ m}^2$

Løbestald

PANETIM AGRO
 Landbrugsmaskiner
 og skovbrugsmaskiner
 og udstyr
 Højskovvej 346
 4600 Slagelse
 Tlf: 56 25 00 00
 E-mail: salg@panetimagro.dk
 Web: www.panetimagro.dk
 Dato: 25.04.2023
 Side: 1/1

Farestald

BILAG 3 BEEDSKABSPLAN

Indhold

2 INDLEDNING TIL OG FORMÅL MED BEREDSKABSPLANEN.....	2
3 SELVE BEREDSKABSPLANEN	3
3.1 KORTMATERIALE	3
3.2 TELEFONNUMRE	4
3.3 BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS.....	5
3.4 INSTRUKS VED OVERLØB AF GYLLE	6
3.5 INSTRUKS VED KEMIKALIE- ELLER OLIESPILD.....	7
3.6 STOPHANER OG HOVEDAFBRYDERE	8
3.7 INSTRUKS VED STRØMSVIGT.....	8
3.8 BILAG A. "KORT OVER EJENDOMMEN"	9
3.9 Afløbsplan	10

Opdateret

Ved store uheld ring altid 1-1-2! Ved mindre uheld ring til miljømyndighederne. **Er du i tvivl ring 1-1-2.** Efter brand mm. tag kontakt med miljømyndighederne med hensyn til genopbygning af stald mm.

2 INDLEDNING TIL OG FORMÅL MED BEREDSKABSPLANEN

Beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at håndtere pludseligt opståede situationer og uheld, der kan få konsekvenser for det omgivne miljø. Beredskabsplanen skal være kendt af gårdens ansatte og bør udleveres til indsatsleder og miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand, mm. Beredskabsplanen skal revideres og kontrolleres mindst én gang om året og skal være let tilgængelig og synlig. Beredskabsplanen findes skal være tilgængelig i teknikrummet i stalden. Kopi af beredskabsplanen skal yderligere være tilgængelig på kontoret. Beredskabsplanen er udarbejdet af Miljø & Natur ud fra de angivne retningslinjer, der er angivet i forbindelse med miljøgodkendelse af husdyrbrug.

3 SELVE BEREDSKABSPLANEN

3.1 KORTMATERIALE

Bagerst er der et oversigtskort over ejendommen, der angiver:

- Dieseltanke og olietanke (overjordiske og nedgravede)
- Afbrydere til anlæg, strømafbryder m.v.

3.2 TELEFONNUMRE

Kontakt	Telefonnummer
Morten mobil	22 22 23 25
Miljømyndighed kontaktes på telefon dag	54 67 67 67
Falck kontaktes på telefon dag eller nat	112
Brandvæsen kontaktes på telefon dag og nat	112
Lægevagt kontaktes på telefon dag eller nat	70 15 07 00
Dyrlæge kontaktes på telefon dag eller nat	98 53 29 88
Elektriker kontaktes på telefon dag eller nat	54 95 03 00
VVS kontaktes på telefon dag eller nat	54 95 03 00

3.3 BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp tilkald brandvæsenet - RING 112 – oplys:

- Navn, adresse og telefonnummer der ringes fra
- Hvad er der sket og at det er en gårdbrand
- Er der tilskadekomne? I givet fald hvor mange?
- Er dyrene kommet ud? I givet fald dyreart og antal der evt. er fanget

Kontakt herefter ejer på tlf. **22 22 23 25**

Iværksæt rednings- og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvarligt, herunder i særdeleshed fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier.

Slukningsmateriel er placeret i alle driftsbygninger.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden – forsøg at begrænse branden den ved lukning af døre og vinduer.

Modtag brandvæsenet og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

Oplys endvidere:

- Evt. tilskadekomne eller dyr der ikke er reddet i sikkerhed
- Hvor det brænder
- Brandens omfang
- Hvor der er adgangsveje
- På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:
 - Brandslukkere i alle bygningsafsnit

3.4 INSTRUKS VED OVERLØB AF GYLLE

Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletanken - RING 112 og oplys:

- Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb, eller drikkevandsboring
- Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne
- Kontakt ejeren, på tlf. **22 22 23 25**
- Kontakt miljømyndighederne ved tlf. **54 67 67 67**
- Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe med sammen med kortmaterialet
- Ved brud på gylletank skal der være særlig opmærksomhed på sø mod syd
- På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:
 - Der er kan rekvireres traktor gennem ejer

3.5 INSTRUKS VED KEMIKALIE- ELLER OLIESPILD

Ved større overløb af kemikalier og olie - RING 112 og oplys:

- Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket, hvad og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevand
- Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne
- Kontakt ejeren på tlf. **22 22 23 25**
- Kontakt miljømyndighederne ved tlf. **54 67 67 67**
- På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:
 - Savsmuld til opsugning af væsker ved olietank

3.6 STOPHANER OG HOVEDAFBRYDERE

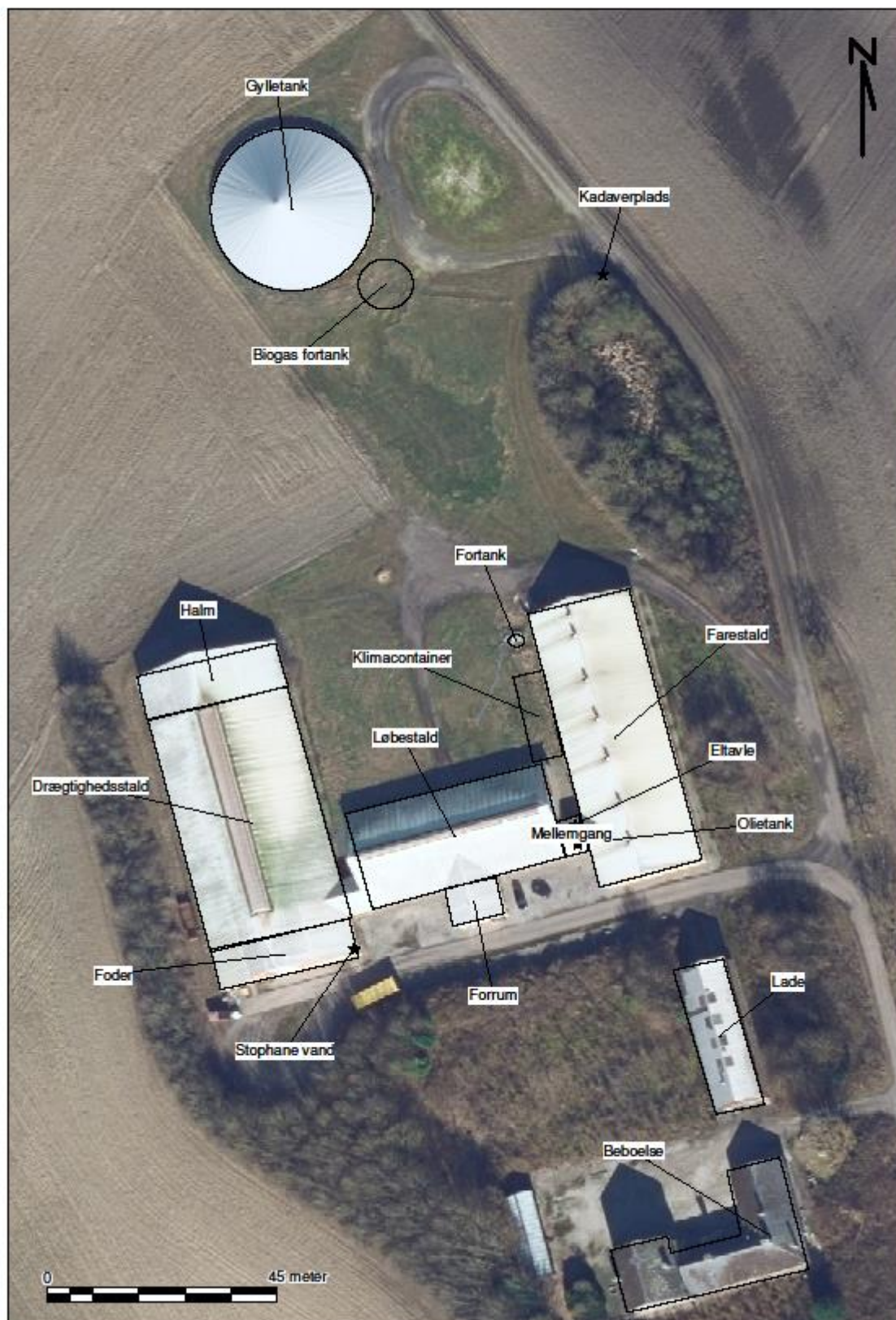
Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v. er noteret på kortet over ejendommen.

- Hovedhane til vand sidder i foderladen
- Hovedafbryder el sidder i mellemgang til farestalden
- Nye amperesikringer opbevares ved eltavlen.

3.7 INSTRUKS VED STRØMSVIGT

- Vurder om dyr vil lide under træk fra nødopluk eller varme.
- Tjek alle stalde og se, om nødoplukket er åben.
- Kontroller at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper ol.
- Ved strømsvigt på over ca. 2 timer, anvendes nødstrøms generatoren og der ringes og forhøres om varigheden af udfaldet.

3.8 BILAG A. "KORT OVER EJENDOMMEN"

3.9 Afløbsplan

